FREDERICI RUYSCHII
RESPONSIO
AD
GODEFRIDI BIDLOI,
LIBELLUM,
Cui nomen vindiciarum inſcripſit.

AMSTELÆDAMI,

Apud JOANNEM WOLTERS, 1697.

Candido & Æquo
LECTORI,
S.

A Litibus abhorrui ſemper, & adhuc abhorreo; magis inquiſitioni veritatis & rerum utilium operam dare conatus fui, quàm litigioſis præbere aures: jam verò laceſſitus ab homine, qui per totum vitæ curſum rixas & turbas, quibuſcum in ſocietate fuit, perpetuò movere conſuevit, magis adhuc abhorrerem, niſi officii mei judicaſſem, cum veritatem, tum honeſtam meam famam, quam intactam à malevolorum morſu conſpexi hactenus, defendere; id quod ne ægrè feras, Lector Candide, æquum tuum rogo animum.

Paucis ut intelligas, qua de re agatur, juſtumque ferre valeas judicium, quanto poſſum, compendio, operam dabo.

Edidi, ut notum, Epiſtolas reſponſorias, ad quæſtiones mihi ab aliis propoſitas; in quibus officii docentis eſſe duxi, detegere atque explicare nonnullas veritates Anatomicas, ſimulque Anatomiæ Cultores monere, ut ſeſe contra ea, quæ perperam à diverſis Authoribus notata ſunt, muniant. Inter alia, indigitavi quoque errores aliquot, ut puto, à Profeſſore Bidloò commiſſos.

Bidlous reſcripſit Libellum ſub titulo Vindiciarum, in quibus Pag. 4.

Primò promittit, *vindicare ab injuria ſuas delineationes Corporis humani, ante* 13 *annos orbi litterato exhibitas;* ac proinde ſequi debere, credit, eas malè à me *ut Chimæricas caſtigari;* è contrariò pollicetur, ſeſe porrò probaturum, *delineationes ſuas Oeconomiæ Animalis & partium diſpoſitioni, corpus vivens integrantium, eſſe convenientes, conſentaneas, analogas.*

Deinde objicit mihi lapſus, à me, ut ſentit, commiſſos: dicit enim eodem loco ſeſe exhibiturum, *ſpecimen quoddam Ruyſchianæ*

artis, doctrinæ & induſtriæ; adducitque poſtea ex ſcriptis noſtris diverſa loca.

Tertiò Litteraturam meam Litterator noſter carpit; nam dicit, *ſe non neglecturum politioris meæ litteraturæ exempla in doctiorum deponere ſinum.*

Addit porrò, more ipſi conſueto, atroces injurias, calumnias, & quæ hujus furfuris alia; nempe, quòd *improbus, inhoneſtus Ruyſchius*, & ſimilia, quæ evomit, convitia; & ſentit, me, hiſce ſc. poſitis, *eſſe ſcandalum Anatomiæ, miſerrimum Anatomicum, ſubtilem lanionem, turpem & infamem oratorem*, & quæ ſunt alia, dictu turpiſſima.

Cedamus conditionem, ſi præſtiterit, quæ promittit. Si verò contrario modo ſeſe omnia habere probavero; ſi oſtendero, eum non reſpondere ad controverſiam, ſed detorquere potius, atque mutila reddere mea divulgata: ſi oſtendero, ipſum majores, quàm hactenus notavi, commiſiſſe errores; ſi antehac monitorum eum convicero errorum; ſi detexero dolo malo meas detorqueri ab eo, & ineptè citari Obſervationes; aperteque Bidloum ſcribere inania, cerebri figmenta, & ſophiſmata, (non malè dixerim mendacia,) ſi declaravero ipſius mores inhoneſtos; an non jure merito rogare licebit æquum Lectorem, ſi animus mihi eſſet ipſius verba, vel potius convitia regerere, utrum ille ipſe, ipſo etiam Bidloo judice, ſi certetur, non habendus tum ſit talis, qualem me pronuntiat; utrum de eo ipſo non ſit ſtatuendum potiùs, quòd ſit *homo qui erubeſcere non poteſt, flagitioſus, turpis & infamis, improbus & inhoneſtus, malè feriatus, obſcœnus, impudicus, morum carcinoma, tranquillitatis ſtudiorumque infenſiſſimus hoſtis.*

Id verò plenè perfectèque probare aggredior. Ne autem diutius, quàm par eſt, Lectorem æquum morer, rogatum eum velim, ut ſeriò, vel primùm, quod in Bidloi vindiciis occurrit, audiat, omiſſis injuriis & calumniis.

Videtur de re Anatomica agere Pag. 5, ſc. *de Glandulis cutaneis*; quæſtio fuit, utrum ſc. *Glandulæ cutaneæ* ſint *Pyramidales*, ſicuti Bidlous eas delineavit olim, & nunc quoque ſcribit, an verò *Orbiculares?* totus in fermento eſt Bidlous, quaſi falsò ipſum accuſarim, quòd *Papillas Pyramidales* delineaverit, adducitque locum,

cum, ubi egomet ipſe *Papillas Pyramidales* dico & delineo, unde & inconſtantiæ, inſcitiæ & imprudentiæ me accuſat; utrùm verò rectè, dijudicare facilè poterit, quicumque attentè, ſepoſitâ præoccupationis larvâ, ad ſequentia animum adverterit.

Conſtat, ex Anatomia, dari,

Primò, Papillas cutaneas Pyramidales dictas,

Secundò, manifeſtum eſt, dari foramina in corpore reticulari Malpighii;

Tertiò, conſtat itidem, dari Glandulas Cutaneas;

Notum eſt porrò, *Papillas eas Pyramidales* detineri in Corporis reticularis perforationibus; eas verò *Glandulas* nequaquam. *Papillas illas Pyramidales* eſſe, agnoſco; easque à me Pyramidali figurâ eſſe depictas, ſcio; & eas ita delineandas eſſe, nunc etiam aſſero & affirmo; præterèa etiam nunc ſtatuo, omnes illos errare, qui ſecus haſce *Papillas* delineant. Reſpondeat autem quis; quid ergò Bidloum accuſas? dicam, non eo nomine accuſo hominem, quòd *Papillas illas Pyramidales* delineaverit, ſed quòd eas *Glandulas Pyramidales* dixerit & delineaverit, quas *Glandulas* neutiquam *Pyramidales* eſſe, contendo, affirmo, & probo; imò antea diſtinctè ſatis demonſtravi & ipsâ autopſiâ probavi; & hoc ipſum illud erat, quod repetebam in ultimâ à me habitâ publicâ demonſtratione Anatomicâ, obmuteſcente etiam Bidloo. Neque hîc quicquam ipſi proderit, neque ex hoc ipſum eripiet labyrintho, diſtinctio *Mathematici pyramidalis*, eò quòd dicam, & evidenter probem, nullo modo has *Glandulas pyramidalis* eſſe *figuræ*, de quâ re ſolummodò quæſtio agitatur.

Si firmis ſtaret pedibus argumentum Bidloi, quo me inconſtantiæ convincere conatur, oſtendere prius debuiſſet, me ſcripſiſſe, *Glandulas illas* quoque eſſe *Pyramidales*, ſicuti ego, *Papillas pyramidales* eſſe, dixi, & demonſtravi; ſed ipſi hunc nodum ſolvendum relinquo, ut cautiùs agere diſcat inpoſterum.

Quicumque Bidloi verba attentè perlegerit, facilè videbit, hominem confundere, vel ex præcipitantiâ, vel dolo malo, *Glandulas cutaneas* cum *Papillis pyramidalibus;* in limine namque vindiciarum ſuarum ipſemet loquitur de *Glandulis;* ait enim Pag. 5. *Ad nauſeam uſque me in Glandularum ſub primo univerſali tegmine collo-*

catarum erravisse delineatione : poſtea verò callidè tranſit ad *Papillas*, tradens, *me illas Papillas non pyramidales, ſed rotundas in Theatro Anatomico declamaviſſe;* iterum repetendum hîc, quòd de illis Papillis nulla inter nos diſſenſio fuerit; confundit inquam, ut liquet, ex ante dictis verbis, duo illa corpora, quæ tamen evidenter diverſa ſunt. Dixi ergò publicè, eoque præſente, & nunc ſcribo, orbique litterato cognitum volo, Bidloum perperàm & ineptè *Glandulas Cutaneas* pyramidales delineaſſe.

Sileo, quòd ego in publicâ illâ demonſtratione Anatomicâ, Bidloo præſente, tunc temporis non de *Papillis pyramidalibus*, ſed ſolummodò de *Glandulis cutaneis* ſermonem habuerim; nemo enim, qui vel à limine tantùm ſalutavit Anatomiam, ignorare poteſt, diſtinguendas eſſe *Glandulas cutaneas* à *Papillis pyramidalibus* memoratis, cùm diverſarum harum partium uſum diverſum doceant Anatomici; hæc verò, quæ à Bartholino, & Malpighio notantur, non debuiſſent latere iſtum noſtrum, qui auctores continuò in medium producit, citat, & pro iis quaſi pugnat.

Quis ergo mecum non rideat, cùm advertit, hominem adeò occupatum in ſe excuſando, quòd dixerit *Papillas pyramidales*, quaſi in eo peccaſſet; revera enim *Papillas*, non verò *Glandulas* ita exiſtere, jam dictum eſt: quàm bellè vacillans excuſando non excuſandum, ſemet ipſum inſcitiæ criminis reum facit.

Ignorantiam ſuam, impudentiam an falſitatem dicam prodit miſerrimè; quod dicat *Malpighii & mea verba;* Malpighius & ego! cùm tamen manifeſtùm ſit ex ſcriptis Anatomicis magni illius Viri, eum

1. Glandulas.
2. Papillas illas ſollicitè diſtinxiſſe, & evidenter diſtinctas, propoſuiſſe.

Porrò tum Malpighium, tum Stenonium, illas *Glandulas miliares, papillas verò pyramidales* dixiſſe, quis ignorat? Certè *pyramidale* idem ſignificare, quod miliare ſignificat, nemo ſanus admittet.

En, C. Lector, primum *ingenuæ, & veræ partium demonſtrationi incumbentis animi, pariter pariterque doctrinæ* Bidlojanæ *ſpecimen!*

Rogo itaque, æque Lector, ut æquam pronuncies ſententiam, de primâ hîc ſeſe offerente quæſtione Anatomicâ; judica, ſi placet,

cet, utrùm iniqua ſit petitio mea, ut ſcilicet Bidlous proximâ publicâ demonſtratione, in Academico Theatro Anatomico, ſpectatoribus exhibeat, *Glandulas cutaneas pyramidales* eſſe, ſicuti eas delineavit ſuis in tabulis, ſicuti eas pronunciat ſuis in Vindiciis; minus iniqua videbitur noſtra poſtulatio, eò quod egomet ipſe conditionem hancce ſubire non dubitaverim, nec adhuc me huic legi ſubmittere, denegem.

Oſtendi, quàm parùm candidè, quàm confuſè, primam Bidlous tractaverit controverſiam; eodem planè modo mutilatas quoque omnes alias propoſuit quæſtiones, quod apparebit ex ſingulis, quascumque contemplari velis, Ex. Gr. conferas, ſi placet, primò propoſitam cum ea, quæ in notis ad ultimam noſtram Epiſtolam à Bidloo traditur, ſcilicet de *Membrana media, Cerebrum involvente*. Hæc quæſtio ita ſeſe habet.

Bidlous in Anatomiâ ſuâ, illam membranam ſeu membranæ portionem magnam ſeparatam & dependentem à capite delineavit; addidit dictæ membranæ vaſa ſanguinea numeroſa non modò, ſed & evidenter conſpicua.

Ego ſcripſi, dixi, & nunc quoque ſcribo, illam delineationem Bidloi non eſſe inſtitutam ad imaginem ipſius ſubjecti conſpicui, ſed potiùs ex imaginatione Chimæricâ profluxiſſe: reſpondet ille; *ſibi æquè licitum eſſe hujus membranæ exhibere portionem, ac mihi Pleuræ;* concedo, ſed quis ei hac in re adverſatur; verùm ille verba noſtra callidè detorquet, quaſi ego eum accuſarim, quòd non exhibuerit integram illam membranam, id quod falſiſſimum; ſiquidem error ejus major eſſet, ſi integram hanc delineaſſet membranam ſuis cum vaſis ſanguineis; quandoquidem in eo cardo rei verſatur, quòd tenuis nimis ſit hæc membranula, & nimis arctè cum Pia Matre plurimis in locis cohæreat, quàm ut Bidlous eam, ſeu ejus portionem tantam, quantam delineavit, atque adeò ſeparatam, & dependentem cum vaſis delineatis, conſpicuè oſtendere valeat.

Verùm cautio adhibenda, ne, dum hanc ſolam membranam nudam exhibere ſe jactat, ſimul cum ea conjunctam oſtendat tenuem Meningem; atque ita per fucum ludat; video enim quantas inſidias ſtruat, ut ſcilicet probabilia ea reddat, quæ de hiſce

ſcripſit;

ſcripſit: ſupponit, *hanc membranam minùs ſubtilem* eſſe, quàm *Amnios in fœtu tri vel quadrimeſtri*, quàm *membrana Nervos in Oculo inveſtiens*, hoc verò ſuppoſitum falſum eſſe,ad oculum, ſuo tempore,oſtendam: Nunc verò ſcopus non eſt novas cum Bidloo agitare quæſtiones Anatomicas, priusquam, ut decet, reſponderit ad jam agitatas; video enim iſtum illud artificium meditari,ut nova continuò objiciendo, ex anguſtiis elabatur. Quàm tenuis verò hæc Arachnoidea membrana ſit, & quàm arctè cohæreat cum Pia Matre, ac proinde quàm impoſſibilis ſit talis ſeparatio & vaſorum conſpectus, in publicâ demonſtratione nuper, præſente Bidloo, ipſi etiam Bidloo oſtendi; Verùm, ut diſtinctè magis omnia pateant, proximâ Anatomiâ publicâ Bidlous in ſubjecto humano oſtendat ea, quæ hac de re ſuis in Figuris repræſentari curavit; ego viciſſim non ſolùm tantam, quantam delineavi Pleuræ portionem in ſubjecto humano publicè me exhibiturum polliceor,ſed multò majorem. Nonne tibi hæc æqua videtur conditio, L. Benevole?

Præcedentibus, ſi placet, addas, quæ traduntur in animadverſionibus ad Epiſt.noſtram tertiam, pag. ipſi 16. nempe de *diſtributione Arteriæ Magnæ*, & videbis iterum Sophiſtam nectere fallacias; *novit* ſcilicet, *non ſemper commodum aut operæ pretium eſſe Lectori repetere*, quæ hac de re tradita fuerunt.

Hæc verò eſt quæſtio.

Scripſi Epiſt. tertiâ, in homine naturaliter conſtituto *non reperiri Aortæ diviſionem in truncum aſcendentem & deſcendentem*, ita progredientem & talem ſitum habentem, quemadmodum Bidlous ejus ſitum & progreſſum depingit Tab.23. Anatomiæ ſuæ: addidi inſuper, & adhuc repeto, me ne ſimplici quidem vice, (licet perplura quotannis diſſecem cadavera humana, & attendam exactè) hæc obſervaſſe: addo quoque, omnia, quæ, ut hæc innoteſcant, à me arte conſervantur, contrarium docere.

Sed videamus, quid Noſter Anatomicus reſpondeat? primò ait, *hæc Amſtælodami ita publicè ab alio quodam fuiſſe demonſtrata;* aſt quanta fides habenda Bidloo abſenti, cùm ego ipſemet huic demonſtrationi, de quâ loquitur, interfuerim, neque tamen talem dictæ arteriæ ſitum & progreſſum demonſtratum, viderim; malitne

itne ejus narrationibus potius, quàm meis oculis fidem habeam? fuerit illud, per me licet, luculenter demonſtratum; verùm illud ipſum, quod in quæſtione eſt, à Bidloo, vel à quibuſcumque ipſi placuerit, me præſente & ſpectante demonſtratum vellem, nempe talem dictæ Arteriæ ſitum & progreſſum, qualem ei aſſignat Bidlous illis in Tabulis, quas vitioſas eſſe dixi, & nunc etiam mendoſas eſſe, dico.

Officii itaque Bidloi erit in proximâ Anatomiâ in Theatro publico hæc in homine ritè conſtituto oſtendere, ſicuti ego viciſſim non in uno tantùm, aſt in pluribus ſubjectis humanis, me contrarium exhibiturum, promitto. Sed fallendi artibus imbutus noſter ſenſit propè laqueum, quem declinare non valuit, ideoque omni artificio effugere ſtuduit; adjicit proinde idem illud nempe vaſorum inordinatum curſum à me fuiſſe notatum, eo videlicet loco, ubi dico, *Bronchialem & mammarias Arterias inordinato curſu quandoque repere;* pulchrum ſanè iterum argumentum pulchro Bidloo dignum! En autem conſequentiam; quia hoc obſervatum fuit *in Bronchiali & Mammariis;* ergo idem concludendum *de Aorta?*

O Lepidum caput, ſi cerebrum haberet! quis, cui ſanum ſinciput, non videt differentiam? audi, Mi Godefride, in Mammariis aliisve (quod extra omnem controverſiam eſt) frequentem eſſe naturæ luſum, notavi; porrò, ubi hunc luſum de Mammariis noto, eum quoque tanquam luſum, non tanquam conſuetum ſtatum naturalem depono; tu verò id dé Aorta pro conſueto & naturali exhibes. Sed quis præthereà adeò ſtupidus eſt, qui ignoret, luſum frequentiorem eſſe in ramulis minoribus, rariſſimum circa ipſum fontem, ſcilicet in Aorta ipſa. Obſervationem autem illam noſtram de Aorta haud inutilem eſſe Anatomiam & Chirurgiam colentibus, licet eam non advertat utilitatem feſtinans noſter cæcus, ſuo loco declarabitur.

Judicet jam L. Æquus de ſolida Bidloiana reſponſione, non audet enim fidere ſuæ cauſæ, ideoque à ſubjecto, demonſtrationibusque Anatomicis & ratione ſeſe convertit ad auctoritatem aliorum, anxiuſque aliud quoddam quærit effugium, ſicuti

vulpes, quæ novas circumſpicit latebras, ſi à venatoribus urgetur; dicit enim, *Veſalium &c. idem habere*; quid inde? an non æquè errat, qui cum Veſalio &c. errat? Quantus noſter, omnis antiquitatis antea perpetuus hoſtis, jam illius defenſor! quantùm mutatus ab illo Bidloo! qui &c.

Necdum etiam te dimitto, inepte & audax citator Authorum, quos, ut patet, vel planè non legiſti, vel non, ut decet, evolviſti; negamus præclaros Viros & imprimis Veſalium, quem citare non veritus es, tam longè aberraſſe, quàm tu; hujus figura multùm à Bidloi differt; quicumque haſce figuras ſimul inſpicere dignetur, te hominem perfrictæ frontis eſſe, facilè judicabit. Et quid proderit, ſi Bidloi figura propè accedat ad figuras Clariſſimorum Virorum, quod tamen falſum, quid ex inde ſequi autumas, mi Sophiſta? nil credo, niſi quòd ex malis, pejores confeceris figuras. Notum quoque eſt, multa non ſecundum ſubjecta ipſa, ſed ſecundùm aliorum figuras delineari curaviſſe Bidloum, quod ſuo loco pleniùs aperiam.

Idem quod de tribus præcedentibus quæſtionibus ſtatuit, Æquus Lector, procul omni dubio quoque ſtatuet de modò proponenda, quæ ordine haberi poteſt quarta controverſia; in qua agitur *de Liene humano, ejuſque conſtitutione.* Notavi, Bidloum, corpus Lienis humani Glanduloſum, celluloſum fibriſque transverſalibus donatum, & nequaquam, uti decet, & in naturali ſtatu in homine reperitur, depinxiſſe; Sophiſta noſter hæc ineptè detorquet, & rem recenſet, quaſi à nobis fuiſſet accuſatus, quòd depinxerit Lienis portionem tantùm, non verò integrum Lienem: cùm tamen hæc neque ſola neque unica ſit quæſtio; licet notarim quoque aliquid de delineata portione.

Obſervavi, quòd ſine diſtinctione ſcripſerit, ſe delineaſſe Lienem, quæ verba ita poſita, videntur indicare Lienem integrum humanum fuiſſe delineatum in Tab. 36. Fig. 4. Cùm tamen eâ figurâ Lienis Vitulini portionem tantùm exhibeat. Magis neceſſaria videbatur hæc mea cenſura, quia in Vitulina ea por-

tione

tione in figurâ ejus repræſentata, apparent fibræ illæ transverſæ, quæ nunquam in humano, ſed in Vitulino ſemper conſpicuæ ſunt, quod certè haud exigui momenti; ſi enim quæratur, utrum in Liene reperiantur Cellulæ, Fibræ transverſales & Glandulæ, longè alio modo reſpondendum, ſi nempe quæratur de Vitulino, quàm de humano Liene. Aſt gloriatur Anatomicus noſter, ſe quoque humanos diſſecuiſſe Lienes; concedi facilè poterit, eum diſſecuiſſe Lienes humanos, ſed quid inde ſequitur? cùm & Carnifices colla ſecent humana, non tamen proinde accuratam Corporis humani Anatomiam intelligant. Hîc ſola controverſia inter nos eſt, utrum rectè delineaverit & deſcripſerit Lienes humanos; quam manca ſit ultima ejus Tab. ipſis etiam in Vindiciis, vel leviter attendenti perſpicuum erit; jure itaque repeto, non omnia viſcera, quæ in ejus Anatomia corporis humani, pro humanis depinxit Bidlous, humana eſſe. Sicuti etiam repeto, perperam à Bidloo in Liene humano effingi glandulas, fibras transverſales, & cellulas. Sed forſan inſpectio ocularis, examen Lienis Anatomicum, & artificiales præparationes nos decipiunt; pulchrè enim argumentatur noſter à PRIORE, & ait, *Ergo* VIDETUR *mihi conſtare, neceſſariò exſtare Glandulas &c.* VIDETUR, inquit; interim, accedat pictor! Heus tu! delinees glandulas; ſecedite Philoſophi, Novus hic PRIOR! aperite quæſo mentis oculos, quo videatis, utrùm minus intelligat prius, an poſterius? quid dubitatis? evidens puto quod à PRIORI delinearit figuras ſuas chimæricas, quæ proinde magis dignæ videntur poſteriore, nam olim me legiſſe memini

Tonſoris Licini cacationes,
Tergendis natibus dicata charta.

Ita procul dubio cutaneæ Glandulæ videbuntur pyramidales: quid tibi videtur Lector, nonne evidentiſſimè de figmentis ſomniavit? nonne juſſit Glandulas dictas à PRIORE delineari? etenim figura debet eſſe repræſentatio illius, quod in ſubjecto oculis ſeſe offert; ſed exciderat propemodum, Bidloum aſſeveraſſe, *Glandulas exſtare in Liene* humano, inſuper ad oculum

eas demonſtrari poſſe, quod ſi verum, ſcilicet has Glandulas ad oculum demonſtrari poſſe, ſupervacanea erunt addita argumenta, quæ petit.

I. *Ex Malpighianis experimentis.*

II. *Ex levi flatus intruſione in hoc viſcus, ejuſque exſiccatione.*

III. *Ex partium exſiccatarum prudenti contritione & artificiali inſpectione; porrò ex injectis prius unius in Lienis Arteriam, alius in venam, tertii tam Arteriam quàm Venam cerâ, atque in Lymphæ ductibus Mercuriô.*

Si hiſce aliisve experimentis in conſpectum producere evidenter poterit Glandulas, Cellulas, Fibraſque transverſales, quas Lieni adſcribit humano, facilè acquieſcam. Exſpecto itaque, ut proximâ publicâ Anatomiâ diſtinctè & clarè oſtendat in ſubjecto humano ea, quæ de Liene humano notavit, ſcilicet Cellulas, Fibras transverſales, Glandulaſque, aut medium illud, de quo ſomniat, inter Venam & Arteriam.

Ego verò promitto, me ad oculum demonſtraturum, quantopere decipiantur, qui corpora nonnulla in Lienis Anatomiâ occurrentia perperam pro Glandulis, Cellulis, & Fibris transverſalibus habent, verùm ea corpora longè alterius naturæ organa eſſe, ad oculum oſtendam.

Sed addidit porrò, *me in Obſervationibus meis Lienem dixiſſe Glandulam?* non ego Bidloianos mores, à quibus ſemper abhorrui, & adhuc abhorreo, ſequar; nec impudente fronte decipiam Lectores; haud inficias eo, mihi, uti cæteris Anatomicis, viſcus illud quondam impoſuiſſe, atque mihi Anatomiam ejus inſtituenti ſeſe obtuliſſe, ac ſi exiſteret Glanduloſum. Illud autem fateri & emandare, Bidloo magnum videtur peccatum; ſi autem non licebit Bidloum, ſaltem credidi licitum eſſe corrigere memetipſum. Candidè enarrabo, quid in eam me deduxerit opinionem; præjudicium haud parùm adjuvit, ut ei opinioni ſubſcriberem; cùm omnes hujus ſæculi Anatomici id unanimiter urgere, adverterem; ab eo verò tempore, quo propoſueram opinionum

mearum

mearum, aliorumque circa Anatomica novum inſtituere examen, nihilque pro vero admittere, neque notare, niſi quod diſtinctè verum eſſe, denuo deprehenderem, novam meam (Bidloo incognitam, uti ex ejus Vindiciis patet) adhibui methodum, deprehendique viſcus illud, quod aliis ut & mihi antea videbatur Fibris transverſalibus, Celluliſque inſtructum atque Glanduloſum, neutiquam ita eſſe; hanc inſequi methodum laudabilem, mihi propoſitum manet, ſicuti Bidloo propoſitum videtur perpetuò errores ſuos antiquos novis tueri erroribus; hoc commune ipſi ſit cum mendacibus, qui commiſſa mendacia, novis perpetuò celare conantur mendaciis; cùm tamen, ſi quis errorem commiſerit, ſollicitè attendendum ſit, ne de malo in pejus ruat; quod ſi à me audire id nolit, legat à capite ad calcem, Juvenalis Satyram xiij.

Non reſpondebo ad confuſas illas à Bidloo propoſitas interrogationes, Ex Gr. *quomodo ergo Lymphæ ductus hauriant ſuccum? quomodo alia abſolvantur?* Videtur enim incumbere in illud, ut multa diſcat ſine labore, quaſi ego tenerer perpetuò, ut olim, gratis ingratum docere diſcipulum; forſan memoriæ excidit Noſtro, quòd privatum collegium meis in ædibus frequentaverit, & quòd nullum honorarium acceperim.

Sicuti quarta, ita & quinta ſeſe habet controverſia; ibidem nonnulla videtur movere de *radicibus Veſiculæ fellis*, ſed ſi quis aliundè illam non cognoſceret quæſtionem, OEdipo opus eſſet, qui eam ex Bidloi verbis, uti decet, intelligeret; adeò eam detorſit, perpetuus rei Anatomicæ veritatiſque tortor; ſtudio, ut opinor, ut callidis ſuis artibus confundat Lectorem; Quæſtio verò hæc eſt, *utrum in Veſiculam Bilariam bilis intret per ductus illos, quos Bidlous dicit eſſe radices è fundo Veſiculæ dictæ emergentes?* & quos ductus ita delineavit. Diſtinctè hæc ita proponere conor, quia adverto hominem Sophiſtam affectare confuſionem; ſuis in Vindiciis ſupponit me longè aliud quid ponere, quàm poſui, & longè aliud quid negare, quàm negavi; agnoſco itaque Lector, ut de ſententia mea conſtet, *Veſiculæ Bilariæ varias radices, illas tantùm negamus, quas*

ille è fundo emergentes delineavit, & de hiſce tantùm eſt quæſtio; haſce Bidlous probare & oſtendere tenetur proximâ Anatomiâ publicâ, ſcilicet in homine; ſed iterum cogor addere monitum, ne Spectatorem decipiat ille in fallaciis adeò exercitatus; debet enim oſtendere, Vaſa à ſe notata, eſſe *Vaſa Bilaria*, nequaquam verò eſſe fibras, vel Vaſa Sanguifera, alteriusve naturæ; ego viciſſim oſtendi & oſtendendum ſuſcipio, ea non eſſe Bilaria Vaſa, ſed longè alterius naturæ.

Pudore certè ſuffundor, me teneri toties revelare malas artes hominis in publicâ profeſſione conſtituti, & tamen ulterius progredienti continuò novæ ſeſe offerunt fallaciæ; Bidlous egerat *de Pericardio eiusque Vaſis;* malè de hiſce egiſſe eum, ſcripſi, quid reſpondet? Sophiſta reſponſione conatur decipere Lectorem, quaſi ſufficeret, ſi probaſſet ſuo more, ſeſe delineaſſe *Vaſa Pericardii*, hæccine quæſo noſtra eſt quæſtio? non tam quæritur, utrum delineaverit? quàm, utrum rectè & uti in ſtatu naturali ſeſe offerunt; Ideoque pag. 10. addidi. *Arterias illas rudiori Minervâ tantùm eſſe deſcriptas*, quod Noſter (per omnia fallax) aſtutè omittit, ne ſemetipſum proprio ſuo gladio jugulare videatur.

Quò autem minus advertat Lector ejus defectum perpetuò nova, & quæ non ad rem faciunt, admiſcet callidus impoſtor, Ex. Gr. Pag. 10. Vind. ait; *Neurologiam ſcitu Medicis Chirurgiſque longè eſſe digniorem ſanguiferorum vaſorum cognitione* &c. Quonam in loco, ſodes, dixi ego Neurologiam eſſe minus dignam? ſicuti ejus verba indicare videntur. Concedatur autem, Neurologiam eſſe digniorem; an eapropter haud neceſſaria vaſorum Sanguiferorum cognitio, eorumque diſtributio? Nervos enim maximâ ex parte Arteriarum comites eſſe, conſtat; an non imperfectior ac magis dubia erit Neurologia, quamdiu vaſorum Sanguiferorum curſus minus cognoſcitur?

Quòd dicat, *ex Nervulorum minimorum vulnere, diſcrimen vitæ eſſe timendum;* neque nos, neque hunc locum ſpectat, haud enim illud negavi, neque in quæſtione noſtrâ eſt; ita ubique

bique per digreſſionem conatur Lectoribus palpum obtrudere; ſed quia Nervorum vulnera periculoſa, an proinde Sanguiferorum nulla pericula? callidè certè argumentatur exercitatus noſter Logicus, cui forſan ignotum eſt, quantum diſcriminis metuendum in læſione ramulorum Arterioſorum in Corde, Hepate, Pulmone, Membranis Cerebri, ut & in Inteſtinis & Glande Penis; ſed quia hæc & ſimilia tantùm adducta videntur, ut nos à viâ abducat, iis inhærere deſiſto.

Eodem modo in notis ad Epiſtolam Iam agit, *de foraminibus in corpore reticulari Malpighii.* Quorſum hæc, dicat aliquis, cùm Ruyſchius de iis eo loci nihil ſcripſerit, quod Bidloum tangit? dicam, ut ſcilicet more conſueto ſubſtituendo ea, quæ non ad propoſitum ſpectant, mentem Lectoris abducat à propoſita quæſtione. Rectè itaque ad hæc nihil reſponſi reponerem, ſed non poſſum non monere ſtudioſos, ne in hiſce ſeſe quoque à noſtro Anatomico ſeduci patiantur; ſcilicet, dicit *foramina hæc mutari variis de cauſis*, id concedo, ex eo tamen id non ſequitur, quod iſte exinde elicere videtur, ſcilicet ea non poſſe, nec debere delineari eâ figurâ, quâ in ſtatu naturali exiſtunt, ubi nulla accedit violentia. Argumentum Bidloi, ſi procederet, nec Nares nec Os, nec ipſa Vaſa Sanguinea, nec Oſcula ulla delineari ritè poſſent; eò quod hæc omnia multifariè variant pro compreſſione aut contorſione illius, qui manibus aliove modo hæc tractare atque immutare ſuſcipit, nihilominus tamen ſi quis hæc delineare ſuſciperet, certè naturalis eorum figura & nequaquam pro immutatione à compreſſione inducta eſſet exhibenda.

Porrò alias adhibet fallacias, figuram hancce ſextam (quam delineari curavit ſuis in vindiciis) ſi quis attentè inſpiciat, facilè advertet, hanc longè differre ab ea quæ exhibetur in magnâ ejus Anatomiâ, & quæ à nobis fuit accuſata; an hæc honeſti viri ſit, judicent alii? longè certè plura vaſa repræſentantur ſub Glanduloſa & Papilloſa ſubſtantia diſſeminata in libro ejus Anatomico, quàm in hac immutatâ figurâ. Sed ne durus nimis videar; eſto, hancce figuram ita exſtare ejus in libro (quod falſiſſimum) nequaquam tamen ab eo correcta tabula convenit CUM DISPOSITIO-

NE

NE PARTIS EJUS IN CORPORE VIVENTE, aut homine recens denato (de quâ re hic tantùm agitur) nam nunquam oſtendere poterit Bidlous Glandulas inter Papillas ſibi invicem ita conſitas, uti eas delineari curavit; multò minus capillamenta vaſculorum aquoſorum Glandulis & Papillis interpoſita, ab eo Tab. 4. Fig. 6. delineata; neque oſtendere valebit ille, vaſa ſanguinea talem obtinere reptatum ſub dictis Papillis, Glanduliſque cutaneis, qualem iis aſtinxit; quæ omnia eo modo, uti in ejus Anatomiâ repræſentantur, ut oſtendat proximâ Anatomiâ publicâ, deſiderarem valdè.

Extra noſtras quôque controverſias eſt, quam exhibet *Cuticulam exſiccatam* in Tab. 2. Fig. 1. Vindiciarum; quæſo Lector, quam pulchrè ſtat promiſſis; promiſit ſcilicet; *ſua convenire cum Diſpoſitione partium corpus vivens conſtituentium;* interea profert Cuticulam exſiccatam & expanſam, quæ toto cœlo differt à recente, à vivente, & tamen prudens noſter Mathematicus ex eo duxit conſequentiam, ac ſi eſſet in vivente; rectè itaque hæc quoque inter inania ſomniantis, delirantis penè dixiſſem, commenta, pono. Præterea nullo modo probat, Mercurium effluere per Papillas illas apertas, id quod videtur requiri; proximâ Anatomiâ publicâ oſtendat Mercurius Noſter, Mercurium labentem effluxiſſe per ipſarum Papillarum foramina, ſicuti ipſum effluere concedo per alios poros.

Sed putat, ſe reperiſſe viam, quam ingrediens tutam cenſet, atque liberum ipſi eſſe quæcumque ſcribere figmenta; difficilis enim probatio Negativi; *dixi, me vaſa à Bidloo delineata non offendiſſe in ſuperiore parte membranæ Arachnoideæ;* vide quàm bellè iterum noſtra detorquet; ſenſus noſter eo loci hîc eſt; Bidlous delineavit vaſa, ac ſi continuò ſeſe offerrent, ego autem ex profeſſo, inquiſitione diligenti inſtituta plura, & magis ſubtilia quoque vidi; nunquam autem talia conſpicere potui; quid jam reſtat? nonne mecum ſentis, L. B. ipſum teneri diſtinctè cuncta hæc & probare & oſtendere, præcipùe, quando jam abundè conſtat, plures alias chimæricas ipſum exhibuiſſe delineationes?

Tandem

Tandem aliquando recenſet hiſtoriam, quæ contigit in præcedenti publicâ noſtrâ Anatomiâ, ſed ita eam recenſet, ſicuti cætera recenſere ſolet, ſcilicet partim celando, partim mutilando; hanc verò hiſtoriam ut plenè intelligat L. prout contigit, ab origine narrabo, & judica exinde de Bidloi impudentia.

Horis pomeridianis, cùm cadaver publicè diſſecandum mihi conceſſum fuiſſet, diſſecationi interfuit quoque D. Bidlous, pharmacopæus, atque Collegii Medici, eo nomine, Inſpector, Profeſſoris frater; inter cætera demonſtrabam etiam Glandulas quaſdam cutaneas dictas; hæc ſubnectens verba; Glandulæ hæ, ut videre poſſunt ſpectatores, orbiculares ſunt, & neutiquam pyramidales reperiuntur, ſicuti Profeſſor Bidlous ipſas ſuo in libro perverſè delineavit. Inſequente die ipſemet quoque antedictus Profeſſor Leydenſis in Theatrum Anatomicum venit; paucis repetebam ego, præcedente die à me pronuntiata & demonſtrata, adjiciens hæc; ſpectandas præbui heri ſpectatoribus Glandulas cutaneas, atque oſtendi eas orbicularis eſſe figuræ, nequaquam verò pyramidalis, etiamſi in figuris Profeſſoris Bidloi perverſè delineatæ ea facie conſpiciuntur; paulo poſt in demonſtratione progrediens, de Cerebri membranis ſermonem feci, hiſce additis verbis; hæc membrana eſt Arachnoidea dicta, multis abhinc annis detecta in Virorum Doctorum Collegio, cujus membra fuêre Clariſſimi Viri, Blaſius, Sladus, Swammerdam, & hîc adhuc præſens Vir Celeberrimus D. Doct^r. Quina, à quibus etiam dictum nomen ſortita eſt membrana hæcce: proinde admirari ſatis nequeo audaciam nonnullorum, qui, ſe hujus membranæ inventores eſſe, gloriari audent; intuemini quæſo ejus tenuitatem, ajebam (illam Bidloo & qui ejus claudebat latus, ad oculum oſtendens) impoſſibile eſſe judico, quantamcunque etiam impendat quis operam, talem portionem, qualem audaculus quidam in figuris delineavit olim, ſeparare & orbi litterato obtrudere, eamque conſpicuis intertextam vaſis ſanguiferis, quæ tamen hactenus à nemine demonſtrari poſſunt; artis & inſtrumentorum meorum ſubſidio in variis corporis partibus detecta illa ſunt, in quibus à nemine hactenus viſa; hac autem in

parte hujus membranæ ſcilicet planè impoſſibile opus eſſe, jure merito autumo; plerique ſpectatorum, Bidloum hanc membranam talem in libro deſignaſſe, non ignorabant, omniumque oculos in ſe converterat: ad hæc omnia Bidlous altum tenebat ſilentium; poſt diſceſſum autem ſpectatorum, excepto circulo primo, Bidlous abiens, hæc protruſit Belgica; *Domine, gratias tibi habeo pro humanitate, par pari referre paratus, ubi Leydam veneris;* quibus ſubjeci hoc reſponſi, *fieri facilè poterit, ut eò excurram aliquando;* quibus Bidlous ſubjunxit, *quod ſi demonſtrationem habiturus ſum, te certiorem reddere volo*, cui ego, *ſi placet*, repoſui. Talis erat rei finis; ſed addit noſter *me trepidante ore reſpondiſſe;* ſit verum, quid exinde concluditur? ſcil. me non adeò impudentem eſſe ac Bidlous eſt. Concedo, eamque ob cauſam, ſi more Bidloiano ſcriberem, eum non malè dixerim impudentiæ Profeſſorem; non enim trepidat intrepidus noſter, ubi cauſa cadit; ego, uti ait, trepido, ubi probo Bidloum malè delineaſſe Glandulas cutaneas, aliosque commiſiſſe errores, quæcumque probare facillimè poſſum. Habes L. narrationem facti fidelem, quam teſtibus fide dignis probare quâcumque horâ poſſum.

Non reſpondeo ad futilem illam exceptionem, quâ ait, *ſe non reſpondiſſe, quòd loco honorifico aliquid reverentiæ eſſet tribuendum.* Locus certè non prohibuit, quo minus reſponderet poſt diſceſſum auditorum; cum hunc inter nos haberemus ſermonem, pauci tantùm adfuere Viri Eruditi, hoc itaque nomine locus erat privatus, ſubjectum Anatomicum, præparataque omnia ad manus erant; an tum locus quoque prohibebat? quo minus oſtenderet meos, quos vocat, fucos, ſuaque promeret & probaret Achillea argumenta.

Quis non olfacit & manibus quaſi tangit ſubterfugium Bidloianum? paucos fore credo, qui impotentiam non potius, quàm modeſtiam obſtitiſſe, credituri ſint, niſi quibus innotuit, quam modeſtus à teneris annis exſtiterit iſte Godefridus.

Poſſem hiſce acquieſcere & differre reſponſionem ad eas accuſationes, quas in meas obſervationes, aliave ſcripta movit

Bid-

Bidlous, donec, ut decet, reſpónderit ad eas admonitiones, quas edidi in ipſius Anatomiam; verùm mei præterea officii exiſtimavi paucis oſtendere, Bidloum tam parum candidum eſſe accuſatorem, quàm prudentem defenſorem: itaque ad ea nunc accedo, quæ in mea iſte compilavit ſcripta.

Taxat delineationem Lymphæ ductuum in Hepate, 30. abhinc annis & ultra à me exhibitam; ſcio, L. B. vaſa iſta majora in figuris fuiſſe expreſſa quàm pro proportione hepatis: Hepar enim illud multis numeris minus eſt naturali Hepate Equino, quod certè ſtudio factum; cùm impoſſibile fuerit in exiguâ ejus libelli formâ naturali magnitudine exhibere Hepar Equinum; Lymphæ ductus autem naturalem obtinent capacitatem, ſicuti in Equo deprehenduntur; ſed ſcias L. me in citatæ figuræ explicatione monuiſſe, Hepatis Equini delineati magnitudinem ſtudio juſto minorem eſſe excuſam: hoc autem non advertit, vel advertere noluit feſtinans, ac proinde cæcutiens noſter cenſor. Si quid carpere velit, oſtendat ille Lymphæ ductus à me exhibitos in corpore Equino eſſe quadruplo majores in dictâ figurâ quam in propoſito ſubjecto, de cujus veritate ſi quis dubitet, ſciat artificio conſervatos in muſæo noſtro reperiri in hunc uſque diem eoſdem illos Lymphæ ductus Equinos, ad quorum imaginem tabula illa fuit expreſſa. Lymphæ ductus cum ſuis valvulis editis figuris convenientes eſſe, oſtendere promptus ero, quicquid garriat à teneris unguiculis Garrulus ineptus.

Sed quæſo, Æquiſſime Lector, ſubſiſtas aliquantisper & conferas Lymphæ ductus Lienis Fig. 3. Vindiciar. ſub Lit. E. Noſtri Mathematici tam accuratè proportionem (ſi Diis placet) obſervantis, clarè deprehendes, illos Lymphæductus in Liene humano ab illo exhibitos, multis numeris eſſe capaciores noſtris, cùm tamen ſuos proponat pro humanis, ego meos pro Equinis. O Vindex miſelle!

Mirum forſan nonnullis videbitur, qui ignorant, quam parum ſibi conſtans Noſter ſemper fuerit, quod carpat, quæ in Tractatu citato proponuntur, cùm tamen iſte Godefridus olim hunc ipſum meum tractatum de Lymphæ ductibus &c. à

me latinè conſcriptum in vernaculam noſtram vertere magnæ ſibi gloriæ duxerit, quod patet ex ipſius dedicatione, ubi me adulatorum more tantum extollit, quantum nunc deprimere conatur.

Pag 46. reprehendit delineationem *Venæ Cavæ* à me in dicto libello exhibitam, & vult in ſubjectis, *quater illam ad minimùm Portæ ſuperare latitudinem*, eam autem proportionem in noſtra figura non eſſe obſervatam. Sed ſcias, me eo loci non ſuſcepiſſe oſtendere proportionem inter dicta vaſa, ſed delineare Lymphæductus; deinde negatur id, quod Bidlous de proportione garrit, hoc verò ſuo loco in ipſis ſubjectis & figuris plenè oſtendam. Detur tamen hoc cavillatori, ſcilicet me non ſatis exquiſitè obſervaſſe proportionem, verùm id tunc temporis non pertinebat ad ſcopum noſtrum; quid hoc facit ad excuſandos errores, quos Bidloum commiſiſſe oſtendi? an eapropter errores non erunt errores? licet ego non obſervaſſem proportionem requiſitam, eo loco ubi illud erat extra propoſitum? quid ipſi proderit? ſi præterea concedam, ſicuti libenter & candidè concedo, nonnulla in iſtis figuris jam ante 30 annos à me editis, haud adeò accurata atque nitida reperiri, quin nunc nitidiora exhibere poſſem, modo otium & alia id mihi permitterent.

Lubens fateor, me tunc temporis non tam profunde penetraſſe in Anatomiæ penetralia; nec profiteri erubeſco, 30 annorum ſpatio me multa addidiciſſe & docuiſſe; Bidloi ſimilis haud ſum, qui vel defectus, vel errores ſtricto etiam defendere gladio conatur. Operam ego ſemper dabo, ut meas hallucinationes corrigam, optimâ ſpe fretus, magnam me hoc nomine initurum gratiam apud illos, quibus curæ cordique eſt intaminata Anatomiæ veritas. Interim difficile, credo, erit Bidloo, in illius temporis ſcriptoribus oſtendere figuram Hepatis Equini cum Lymphæ ductibus eorumque valvulis accuratiorem, quam noſtra illa eſt, quam hîc culpat. Rogatum quoque velim Lectorem, ut attendat ad vitioſam & naturæ repugnantem Figuram Hepatis, quæ reperitur Tab. 37. Anatomiæ Bidloi.

Ca-

Cavillator aliud præterea adducit; edidi figuram Hepatis Equini cum Lymphæ ductibus, ego ipſe picturæ, non omninò imperitus, conatus fui in citata figura exprimere Lymphæ ductus Hepatis cum valvulis, eo tempore à nullo tam diſtinctè Tabulis expreſſis, quo nimirum magis accuraté hæ valvulæ cum ſubjecto convenirent, & ſicut in arte illa ſolent, adjeci nomen; hoc verò carpit Bidlous; nomen ergo appoſuiſſe figuræ à me delineatæ, magnum ipſi videtur flagitium! Si Bidloi calamus nullos unquam ſcripſit libellos magis flagitioſos, quam hæc eſt figura, inter fauſta id numeret, atque exinde certus ſit, ſe eo nomine non celebratum iri famoſum.

Puto, me hucuſque vindicaſſe à cenſura, quam ſuſceperat Bidlous contra mea hactenus in medium prolata Anatomica; experiamur utrum idem præſtare valeam de ſequentibus. Pag. 49. carpit *meam Aſperæ Arteriæ & Bronchiorum delineationem* ante 30 annos exhibitam, eo in libello, quam in vernaculam linguam converſam à Bidloo fuiſſe, ante dixi, nunc verò in Vindiciis ſupponit *Aſperam Arteriam à me eſſe exhibitam à poſticâ parte annulis Cartilageneis ornatam;* huic, ut ait, noſtro errori benigniſſimus ille Godefridus veniam & impunitatem concedit. Verùm tali haud indigemus venia; ipſa enim figura ſatis oſtendit, in poſtica parte non plenè omnino exprimi cartilagines annulares, quod ex ipſa figura, quam Bidlous apponit in ſuis Vindiciis, patet: præterea Aſpera Arteria Vituli à paucis diebus nati admodum tenera eſt, unde partes annulares, ubi paululum contrahuntur, ferè integram Aſperam Arteriam ambire videntur, & è tali Vitulo deſumpta erat hæc Aſpera Arteria; nec quoque in titulo dicti libelli promiſeram ego, me exhibiturum Anatomiam Corporis humani, ſicuti promiſit ſuo in Libro cenſor; proinde mihi magis licitum fuit, quàm Bidloo, etiam ſine expreſſâ admonitione partes animalium delineare; adde, quod è Vitulo eſſe liquidò admonuerim, ſcilicet pag. 71. ſub. Lit. A. ſed detur, ſculptorem (hanc enim non ipſe ſculpſi) leviter aberraſſe, neque accuratè neque ſatis umbratiliter in poſticâ parte delineaſſe Aſperam Arteriam ubi Cartilagines deſinere debuiſſent; quid inde ſequitur?

tur? illud puto, haud contemnendum eſſe, ſi ipſe Anatomicus intelligat Ichnographiam & ubi otium ſuppetit, delineandi artem illam adhibeat, quod tamen ridere, vel objicere mihi voluit Bidlous, uti dictum fuit pag. 21.

Porrò in ea figura ſcopus meus nullo modo fuit, ſicuti ex textu facilè percipitur, Aſperam Arteriam & Bronchia accuratè delineata exhibere, ſed tantùm oſtendere novum illud inventum Arteriæ Bronchialis, quod, ut faciliùs perciperetur, addita fuit Aſpera Arteria, licet fatear me magis accuratam figuram ejus exhibere potuiſſe, idque non ſolùm nunc, verùm etiam eo tempore, nempe ante 30 annos; eſt mihi quoque in animo, ubi ex profeſſo de eâ agam, Aſperam Arteriam hominis exactè magis delineare; non tamen author ſum Bidloo, ut hanc editionem urgeat, eâ enim ſimul innoteſcet, quàm innumeros errores ille ſua in Anatomia commiſerit in hujus partis delineatione. Quod verò ad Cartilagines Bronchiorum attinet, quas, à me omiſſas, notat: ſciat Bronchia tunc fuiſſe exhibita, prout nudis oculis ſeſe offerebant, quo in ſtatu illi ramuli non ita evidenter apparebant ex particulis cartilagineis conſtituti, ſi nempe è Vitulo ante paucos dies in lucem edito, deſumantur, & tale noſtrum fuiſſe ſubjectum, jam abundè declaratum; id verò, quod nunc de Cartilaginibus Vituli nuper nati, notavimus, magis peritis in Anatomiâ, quàm Bidloo notum eſſe, credo.

Eâdem paginâ cenſoria ſua virga dignum judicat, quod dixerim, *ſummum ramum Aſperæ Arteriæ in ſolis Vaccis & Vitulis reperiri*, nempe eodem modo quo illum lobum exhibuerim; ſcripſi ante 30. annos, quomodo in Vaccis & Vitulis ramus ſeu lobus ille reperiatur, quòd verò eodem planè modo lobus ille deprehendatur quoque in Ovibus, oſtendat Bidlous, ego ſuſcipio publicè oſtendere differentiam inter illum lobum in Vaccis & Ovibus; Sed quæſo L. ne te decipiat, etenim innumeris in locis conatus fuit mutilare pleraque, quæ pro noſtris refert, quod facilè patet ex eo, quod in explicatione Fig. IV, Vindiciarum lit. E. poſuit, ubi nos F, atque ita omnia confunduntur, imò contra naturam apparent; Lit. E. enim in noſtris indicat *Arte-*

te-

teriæ deſcendentis à Corde poſticam partem, è quâ Intercoſtales proveniunt, ſicuti P. 71. Anno 1665. notavimus, vide quæſo quid Bidlôus? P. 49. Vind. lit. E *ſummum ramum (Aſperæ nempe Arteriæ) deſignat.*

Me porrò increpat, quòd ſcripſerim *exortum Arteriæ Bronchialis eſſe curvo-oblongum*, cùm ex ipſius ſententiâ *rectilineus* eſſet dicendus; Reſpondeo, Pag. 67. tract. citati, dixi quod *obliquè* progrediatur, etenim certò deprehendi, quod ſæpius obliquè ſeſe offerat; & mirandum, noſtrum non cogitare ſe, ut errorem ſuum circa Arteriam magnam excuſaret, jam dixiſſe in hiſce Vindiciis diverſimodè progredi Arteriam magnam; non tamen negabo quandoque dictum ramum ſeſe offerre ad rectilineam figuram magis accedentem; cui enim ignotum, minora vaſa facilè talem inſtituere luſum, quod non ſtatuendum de vaſis maximis, eorumque fonte. Interim gratias ago Celeberrimo D. Bidloo, quod cum ſuis amanuenſibus tam fuſè proſequatur Arteriam ante 30. annos à me detectam.

Non ſufficit Bidloo ſemel egiſſe de iis, quæ contigere in publica Anatomia, denuò urget, me figmentum & impoſturam commiſiſſe in exhibitione Arteriæ cum Pulmonalis, tum aliarum; quantum ad hoc, quod tunc publicè oſtendi, hâc quoque horâ publicè & privatim oſtendere idem illud poſſum, tum Bidloo, tum illis muſſitatoribus, qui calumniam illam ei ſuppeditarunt, etenim ſcias L., quod Godefridus in quarta hac demonſtratione non fuerit præſens; quis ergo mecum non mirabitur impudentiam iſtius ſcriptoris; qui affirmare audet fucum fuiſſe commiſſum? an non jure expoſtulare poſſem, ut vel ab eo, vel ab amanuenſibus ejus id oſtendatur? an non hæc juſta cauſa eſt, Bidloum publicè renunciandi mendacem atque obtrectatorem, donec probarit luto aliove adminiculo me ſcelus illud commiſiſſe, atque ſpectatoribus impoſuiſſe? quod ipſi certè frequens ſit, oportet, cùm ſine ullâ probationis & veritatis ſpecie hæc eructet; ſceleſtus facilè ſuſpicatur & alios ſe meliores, committere ſcelera, mendax & alios mentiri, fucum & fallacias exercentem & alios fucum & fallacias facere; Belgis, eſt Adagium, ut

Ut hoſpes eſt, ita & hoſpites credit ſuos. Quare fucus & impoſtura non objiciebatur à muſſitatoribus tuis, ubi circulando ipſum illud præparatum exhibui publicâ in Anatomiâ? Ulterius non reſpondebo ad longam illam confabulationem, quâ luculenter oſtendit peritis, ſe non intelligere, quæ hæc ſint myſteria; ambabus interim manibus accipio oblatam à Bidloo in Vindiciis conditionem; offert enim pag 72, *ſe digito demonſtraturum præſenti præſentem, ſcilicet ramulum hunc fictitium potius, quàm corpori humano convenientem.*

Nec lubet reſpondere ad id, quod dixerim *eandem eſſe ſanguinis in Arteria Pulmonali ac Bronchiali conſtitutionem*, hoc enim nihil facit ad demonſtrationem illius vaſis, quæſtio propriè anatomiam ſpectat: ſed an adeò barbirus es, mi Godefride, ut, ignores ſanguinis conſtitutionem dici eandem, ſecundùm certas quaſdam relationes, cùm tamen diſcrepet ſecundùm alias? ubinam dixi vel ſcripſi diverſis illis in vaſis exquiſitè, & per omnia eundem eſſe ſanguinem, nec ullo modo diſcrepare liquores dictis in vaſis, id quod Lippis & tonſoribus, Godefrido etiam, ſuppoſui notum? Aſt ſentio, quid velit, conatur continuò novas effingere quæſtiones, Quæſtionarius noſter, quo elabatur; eo itaque nomine nunc quærit noſtris in ſcriptis verbum, in quod cavillari poſſet, Cavillator conſummatus; nunc ex ſuis emiſſariis conatur expiſcari verba in lectionibus pronunciata, qui, pro ut ſæpius imperiti atque invidi ſunt, perverſè intelligunt, quæ audiverunt, vel mutilata referunt; & ex hoc numero illud eſt, quod profert; ipſe enim non fuit præſens; nec operæ pretium videtur, hîc inſtituere ea de re Apologiam, & repetere ea, quæ dixi, & quo ſenſu; priuſquam Bidlous, ut virum decet honeſtum, & in eo quo iſte eſt, dignitatis ordine conſtitutum, reſponderit ad errores; quorum eſt convictus.

Hactenus conſideravimus, quæ protulit contra notata quædam in exiguo libello illo noſtro, de dilucidatione valvularum in Lymphæ ductibus, ante 30 annos prælo commiſſo: ad Obſervationes meas nunc tranſilit, & incuſat me, quòd meis obſervatis addiderim nonnulla, ab aliis quoque notata; eſto! notarint alii

ſimiles

ſimiles obſervationes, an non exinde majore fide dignæ obſervationes meæ? ex aliis tamen non deſcripſi; mea obſervata eſſe profiteor, & teſtes, qui interfuere, ſæpius adduco; nonne igitur mihi licet æquè notare mea, quàm aliis ſua? nonne jure merito præterea à Cenſore noſtro expoſcere poſſum, Æquiſſime Lector, ut proferat in medium, & oſtendat ab aliis hæc ita obſervata atque edita fuiſſe, adjectis quoque delineationibus & circumſtantiis, atque illos appoſuiſſe eadem monita practica utiliſſima, quæ in noſtris leguntur? aliquid dicere videretur, ſi oſtendiſſet omnia illa ab aliis quoque fuiſſe exhibita; non enim ſufficit dicere Ruyſch habet exemplum Aneuriſmatis, & inſpicere Auctores Medicos, ſeu potius eorum catalogum, vel indices, atque tum ſcribere etiam Aneuriſma habet Hildanus, Tulpius &c. oſtendat Noſter, illos quoque Auctores addidiſſe à me additam curationem *per Annulum* quem appoſui &c. quis tam iniquus qui hîc non damnet malevolum Bidloi animum? nuper Magiſter Petrus, Adriani filius, Verduyn, edidit novam & utiliſſimam crura amputandi methodum, quid tibi videtur L. ſi noſter Sycophanta reſcriberet, atqui alii egerunt de amputando &c. an igitur inutilis ille liber? abſurdè ergo Pag. 55. &c. dicit, *& alios hiſtorias de Aneuriſmate, Molâ* &c. conſcripſiſſe.

Quid ſi petam, ut oſtendat de Spina Bifida tales caſus, figuras, & alia quæ circa eam noto? ſimiles differentias in aliis noſtris caſibus oſtendere, eſſet repetere Obſervationes, & detinere Lectorem, ipſiuſque abuti benevolentia; Ex: Gr: de Scabie Veſicæ, Tumore piloſo in Omento reperto; de Uteri inverſione à Partu; Utero Scirrhoſo in magnam molem aucto, & extra corpus propendente cum Figura, Uteri polypoſis excreſcentiis; verâ ſtructurâ Glandis Penis eo tempore incognitâ, Herniâ Cyſticâ, cui ex terrore juncta Bubonocele, prodigioſâ Ureteris integram pintam puris continentis dilatatione, ſuſceptione Inteſtinorum, Veſicæ incraſſatione, Spinâ dorſi in circulum recurvatâ; monſtroſis Aneuriſmatibus; degeneratione Placentæ Uterinæ in Hydatides &c. unâ cum cautionibus & monitis practicis, quæ ſuo loco adjeci.

Sed quorſum impudentia, vel furor abripit hominem, quòd alios verè laudabiles cum ſuis obſervationibus adducat, ipſorumque diligentiam laudet, me autem vituperet; cùm tamen non minùs frequentes in noſtris occurrant delineationes, quàm in eorum; inſuper noſtræ non ſunt obſervationes ab aliis communicatæ, ſed à me ipſo obſervatæ.

Obſervatione tertiâ, ſcripſeram *de fracturâ Patellæ, ex cauſa extraordinaria:* noſter ait, *tres vidi ego*: an itaque adeò obvium dicendum, quod Magnus ille & Excel-cel-cel-cel-cellentiſſimus Godefridus Bidlous in vaſta ſua Praxi ter tantum vidit? ſed heus tu, præceps D. Bidloe! audi, aliquantulum cohibe tuam conſuetam præcipitantiam, & perlege eum caſum, videbis aliquid, quod rarò, ſi unquam, in woeſtâ tuâ praxi vidiſti, & apud Authores haud frequenter occurrit, ſcilicet *Patellam ſine lapſu in humum fractam, dum deſcenderet pontem* &c. & ſi tres tales vidiſti Patellis dicto modo fractis laborantes, nomina vel teſtes deſidero; ſine dubio quoque Argus noſter vidit calculorum ſectionem in Octogenaria, quæ feliciter fuit curata? Ovarii eruptionem poſt abſceſſum Hypogaſtrii nimis profundè perforatum? partum mirabilem, in quo inſolita viæ clauſura, arte tamen reſerata? Uteri lateralem portionem in partu procidentem? Os Uteri in partu prolabens? Hydropem è congerie Hydatidum ſacco incluſam? Lienem in pelvim prolapſum? Vulnus Orbitæ Oculi lethale? Viſcerum profuſionem à Cutis defectu circa Umbilicum? Polypos in antro Higmori hærentes? tam enormem inteſtini Coli dilatationem? tam miram contractionem & incraſſationem Inteſtini Recti &c. quæ exſtant in Obſervationibus meis, quas malitiosè tractas? haſce quoque, ſi, te vidiſſe, affirmas, aut nomen ægrorum, aut qui tecum interfuere, addas: fide enim Bidloianâ nihil accipio, toties cum aliis ab eo deceptus.

Alto ſupercilio deſpicit ſuperciliosus Sycophanta Obſervationem *Placentæ Uterinæ in Hydatides degeneratæ*, quia D. Coſſonius & Bidlous exemplum habent, an proinde mihi prohibitum mea delineare & edere obſervata? porrò eo tempore, quo

quo edidi Obſervationes, Bidlous necdum Leydam fuit vocatus: ultimò, detur, quòd alicubi in muſæo privato, eo quoque tempore hæſerit obſervatum per omnia ſimile, unde mihi hoc innotuit? præterea non ſcripſi meas obſervationes pro Viris adeò exercitatis, & in omni ſtudiorum genere ita conſummatis & ab ipſis cunabilis enutritis, quàm eſt Nobilis ille D. Bedlauw.

Quòd notarim, *Canis Splenem me exſecuiſſe, animalque ſuperſtes manſiſſe*, vituperat; ſatis indicans ſuam inſcitiam in Anatomicis; ſi perlegiſſet totam Obſervationem forſan inveniſſet, quare notatu dignam illam æſtimaverim: ſiquidem in ea obſervatione nonnulla enarrantur, quæ nullibi facilè occurrunt, ſed ſcopus jam non eſt ingratum docere Sophiſtam.

Deeſſe partes Embryonibus, etc. Obſtetrices ſexcenties obſervaſſe, ait; citatas duas obſervationes, continentes Cutis & Cuti ſubſtratorum Muſculorum defectum, ita ut viſcera, & motus Inteſtinorum periſtalticus diſtinctè conſpici potuerint, raras eſſe, & dignas ut non ſolùm notaverim, verùm etiam ut figuram inde fecerim; neque craſſum noſtrum Lanionem tale quid unquam obſervaſſe, credo.

Quo nomine putas L. B. quòd hic quoque non adjecerit catalogum Auctorum, ſicuti fecit, ubi de Aneuriſmate, molâ &c. agitur, crederesne illum jam benigniorem redditum, mihi parcere velle, ego potius credo & ſcio, id ex defectu contigiſſe, ſaltem ex ſexcentis unum addidiſſet; ſed porrò, ſit verum, quod tamen falſum; ſint eæ obſervationes obſtetricibus frequentes: ſed hactenus Medici eas nondum notarant & nondum depinxerant; an itaque de Republica Medica laudem potius an vituperium meretur is, qui eum in ſe ſuſcepit laborem, quem ego adhibui in hac parte? denique ait, *de lucro*, id optimè novit Bidlous, qui ipſemet obſtetricem agere voluit, artemque illam olim Uxorem docuit, quod pluribus notum, ſcilicet ut LUCRUM inde corraderet.

Mihi cum obſtetricibus magnam intercedere familiaritatem ait, quod lubens agnoſco, cùm publicè eas docere, & ipſis adeſſe ex officio tenear; aſt *de lucro turpi*, nemo me unquam accuſa-

vit, niſi Bidlous dudum eo nomine famoſus, quòd ſcilicet apprimè calleat artes, quibus lucrum turpe quæritur.

In Obſervationibus egi quoque *de ſterilitate ex Tubarum Fallopianarum clauſura*, & addidi poſteà conſequentias veroſimiles duas; quod noſter carpit, nam ait, *de his ergo nihil veri ſtatuendum;* ut hæc intelligat Lector, in genere dixi plures frequenter occurrere; obſervationes duas præ cæteris deſcripſi; nec obſervationes illæ à me dictæ fuere aut dici poſſunt veriſimiles, ſunt enim evidentes, perſpicuæ, atque certæ, verùm ex certis obſervatis deduxi conſequentiam, quam conſequentiam veroſimilem pronunciavi, quod noſter ille notus jam Sophiſta doloſè pervertit; potuiſſem quidem, more Bidloiano ſcribere, eſſe illud Mathematicè certum; verùm animus fuit, & manet, certa notare pro certis, dubia pro dubiis, probabilia pro probabilibus; nec video, quid carpendum in eo ſit, quòd duos tantùm ex pluribus addiderim caſus; ſed adſpice perverſos perverſi hominis mores; ſi de qua materia in libro noſtro plures occurrunt obſervationes, multitudinem accuſat, ſi paucas eligo, & paucitatem accuſat, malignus accuſator perpetuus.

Objicit porrò, quòd, deſcribens quandam obſervationem, ſcilicet *de Hydatibus in funiculo Umbilicali*, rogem, *unde hoc?* reliqui explicationem multas ob cauſas ſuo loco reddendas, quibus cauſis adde tu Archiexplicator hanc, ne tibi præciperem anſam ſapientiam tuam oſtendendi, te enim verſatum credis, & paratum ad omnia abſtruſa explicanda; qui gloriaris & inter tuos tibi ſimiles, tumens inani ſuperbiâ, jactas, te experimenta de Aëre, Antliis, Mercurio &c. magis dextrè inſtituere poſſe, quàm alii, qui tanto cum applauſo & incomparabili ſucceſſu hæc per plures annos adminiſtrarunt.

Ubi Magnus ille Godefridus loquitur *de 47 Auctoribus &c.* à riſu temperare vix mihi potui; facilè patet, noſtrum Merclinum aliorumque librorum indices de ſcriptis Medicis vel evolviſſe, vel curaſſe, ut alii, qui ei à conſiliis, latinitate, manibuſque fuêre, evolverent; ſiquidem hi Auctores varia ſcriptorum nomina, qui de quaque re ſcripſerunt, recenſent, ex

quibus

quibus ille integrum catalogum adducit; Auctorum nomina, non autem accuratas obſervationes ipſas vel legiſſe videtur. Placuit verò ita methodus Bidloo, voluit nempè catalogum Auctorum adjicere, ut hâc occaſione rumorem de ſe cognitum aliquomodo ſopiat, nam omnes, qui Godefridi vitæ genus, & profunda ejus ſtudia norunt, ore rotundo affirmant, eum eſſe indoctum, rabulam, atque Academiæ ordiniſque Profeſſorii dedecus & ſcandalum.

Verùm, unde tam ſubita converſio! noſter ait, ſe velle jam *brevitati ſtudere*, non amplius ipſi vacat notare errores Anatomicos; quid ſi omiſiſſet convitia, & eo loco veritates Anatomicas inſeruiſſet? nonne, ſi brevitati ſtuduiſſet in calumniis eructandis, præſtitiſſet? ſed multifariâ arte laqueum effugere, noſter jam dudum edoctus eſt.

Accuſavit quoque nonnulla, quæ extant in Epiſtolis noſtris, potens ille Anatomiſta; impoſſibile enim credit *Arterias Cordis ita delineare poſſe, uti eas exhibui*: ipſi hoc impoſſibile eſſe, ego quoque credo, mihi autem poſſibile hæc fuiſſe, demonſtravi; ſed audi, mi Corydon! tantiſne negotiis implicitus es, ut tibi jam labilis reddatur memoria? an ipſe non delineaſti Vaſa Cerebri & innumera alia, quæ hic prætereo? Ex. Gr. integræ Arteriæ Magnæ truncum cum ſuis præcipuis diſtributionibus &c. cùm tamen conſtet, quales difficultates occurrant, quas hîc non recenſebo; ſi quis hæc, uti decet, exhibere vellet, majora quàm in Corde reperiret obſtacula: ſed video, te priſtinos nondum deponere velle mores, Sophiſta ſcilicet ut ſis; addis enim, quaſi dixerim, me plenè, perfectè exhibuiſſe aut exhibiturum omnia propoſita vaſa, cùm addiderim ſolicitè, ut in ipſo textu videre potes, FERE; ſatis enim agnoſcebam vel difficillimum vel impoſſibile eſſe, OMNIA exhibere; ſi ex calumnia, cujus te hoc quoque loco accuſo, extricare te velis, oſtendas locum, quo ſcripſi OMNIA; quæ citato loco ſcribis, applices quæſo figuræ tuæ, in qua exhibetur Arteria Aorta; & in quâ exhibentur præterea Arteriæ per Cerebrum diſperſæ, ſemotis membranis, Cerebri ſubſtantiâ &c. & me tum nequaquam culpabis,

quòd talem confecerim Arteriarum Cordis figuram. Sed uti L. videat, utrum Godefridus rectè magis delineaverit Vaſa Cerebri, quam ego Cordis? exſpecto, ut ille proximâ Anatomiâ publicâ in ſubjecto humano diſtinctè conſpic ienda præbeat Cerebri Vaſa, cæteraque cum figuris ſuis convenientia, ſicuti ego viciſſim de Cordis vaſis, id me præſtiturum, promitto.

Non etiam nunc diſputo, utrùm mea figura ſit *manca*, ut urget, id eſt, utrum plenè & perfectè omnes ramulos etiam minimos exhibuerim, illud enim non jactavi, ſufficere exiſtimavi, quòd plures exhibuerim, quàm ullus ante me, imò plures, quàm Bidlous hâc quoque horâ exhibere, ut opinor, poterit; porrò ſufficere credidi ſpecimen exhibuiſſe, ex quo tamen ſatis patet, quàm malè hæc vaſa depinxerit Godefridus; nec minus tamen laudanda dicta tabula, quia in ea delineatione ramuli nonnulli deficiunt; etenim, ut ii deficerent, reptatumque cæterorum haud obnubilarent, ſtudio repræſentantur à nobis, abſciſſi; quod arcanum non percepit cenſor.

Præter conſuetudinem modeſtè, Modeſtus ille rogat P. 15. quare in obſervationibus meis & alibi, *Uteros*, *Veſicas felleas*, *Inteſtina*, *aliaque viſcera ſine ullo vaſorum Sanguiferorum veſtigio exhibuerim?* Reſpondeo, in conſcribendis obſervationibus meis ſcopum frequenter reſpexi eo loco propoſitum, quod in hac quoque obſervatione obſervavi, & quod vel decennis puer facilè viderit; animus hîc non fuit, nec eſſe potuit, Inteſtina delineare Anatomicè, ſed tantùm exhibere illud, quod in eo ſubjecto ſeſe præcipuè præter conſuetam conſtitutionem offerebat; eo ergo nomine vaſa non duxi addenda, utpote nihil ad ſcopum noſtrum facientia: hoc ſi in tabulis tuis obſervaſſes mi homo, tam turpem & honeſto viro indignum, imò ſcurrilem non commiſiſſes errorem, nec genitalia petulanter & laſcivè adeò delineari curaſſes; ſicuti inferiùs fuſiùs quoque notabo.

Hactenus, Lector, quæ conſideravimus, Anatomica ſunt, aut ſaltem videntur; cætera minus ſolicitè a dexamen revocabo, cùm contineant plauſtrum calumniarum atque injuriarum, quas injurioſus, rectius dixiſſem rabioſus, evomit: pag. enim 1, 2, 3.

gla-

gladiatorio modo ad me affectat viam, omnemque flagitioſæ iracundiæ ſuæ bilem plenis in me buccis eructat; atque in convitiis lacerando ſe turpem Magiſtrum & auctorem non modò olim fuiſſe, ſed & jam lupinam hanc nondum exuiſſe pellem, prolixè oſtendit; perfricet itaque frontem Noſter, ſi quam habet, qui aliis ſe honeſtioribus obtrudere vult ea, quibus jam ante multos annos fuit conſpurcatiſſimus; ne autem in convitiorum ex tam impuro ore in me effuſorum narratione longior ſim, in limine exhibui ſpecimina nonnulla, quæ ut candido & ſincero animo dijudicare velis, rogo L. Candide. Quis riſum teneat, ubi ait, *ſe calumniis reponendis mihi non eſſe parem?* & pacificus ille interea Godefridus me *tranquillitatis* cenſet *infenſiſſimum hoſtem*, & conqueritur de injuria ſibi illata; hæc ſi ferre poteris L., æquè feres Gracchos de ſeditione querentes: in memoriam quæſo revoca mi Bidloe, quo furore in me debacchatus fueris ante mearum Epiſtolarum divulgationem, cum in Collegiis privatis, tum in Cathedra, & alibi; ſed quorſum ulteriùs rabies hunc pellit, quòd ſcribat *me obtrectatorem, neminemque me honeſtum ſuſpicaturum* &c. quid hoc ſibi vult Bidloe? an unquam talis rumor de me vagatus eſt, quòd ſeduxerim juventutem? an unquam à Parentibus hac in re de me inſtitutæ ſunt querelæ? an unquam ego, ut mutatis veſtibus, meretriciis artibus indulgerent juvenes, impulſor exſtiti? an unquam ego miniſtrum me præbui negotii illiciti? an unquam ego diſſidii ſemen jeci & fovi inter Conjuges, aut conſanguineos? certè me hoc nomine nemo ſalutavit unquam. Nunquam quoque ſuſpectus fui de meretriciis artibus, licet ille, pag. 14. *me meretricium adhibere fucum*, dicat; haud illibenter palmam cedo meretriciis in artibus experto Noſtro, utpotè, qui ad unguem callet Corinnam tunicâ ſpoliatam loquentem, ſeu ejus verſiculum non ineptè hîc loci, ſed ſatis impudenter in ſcenam producit, ita

Naturam expellas furcâ, tamen uſque recurret.

Mene *infenſiſſimum hoſtem ſtudiorum* vocabis, tu? erras in perſona, tangit hoc alium quempiam, qui infenſiſſimus eſt omnium

ordi-

ordinum ſtudiis, & qui nec Eccleſiaſtico parcere ſolet ordini, ſed geſticulationibus ſuis, quantum in ſe eſt, reverendum illum ordinem proſtituit; erubeſcat igitur, qui expalleſcere neſcit?

Addit jam relatis, me *dicteriis proſcindere Viros moribus & induſtriâ me meliores;* ô Candidum, pacificum, & immaculatum pectus! judices inter te & me ſint Amſtelodamenſes, Leydenſes, Hagienſes, quibus cogniti tui mores, cognita tua eruditio.

Nec reſponſione dignum exiſtimo, quòd *prælectorem* me vocet; quid, ſi te quoque Lictoris ornarem titulo? qui interim dubitat, utrum titulum, quem præfixi Epiſtolis cæteriſque ſcriptis, jure an injuriâ adhibeam, conſcendat Curiam, & videat Ampliſſimos Conſules me Profeſſorem creaſſe.

Nolui quoque reſpondere ad ea, quæ pag. 14. *de Balſamatione mea* garrit, ubi ſupponit, *balſamata mea cadavera, ſi aëri exponantur, cum dedecore obducta iri fædâ nigredine:* an ego unquam affirmavi omnis generis præparata aëris æquè ferre poſſe injurias? ſunt, quæ aërem ferunt, & quæ à 34 & pluribus annis tulerunt, & tamen nullâ fædâ nigredine obducta ſunt; ſunt etiam alia, quæ, ni ſervarentur arte aliâ, minus nitida manerent: ſed an hoc in quæſtione? attamen expertus teſtor & demonſtrare auſim ſingulis horis, noſtra haud in nigredinem abiiſſe, ringente etiam Bidloo, ſuis cum muſſitatoribus, hac in arte imperitis. Sed cùm adeò crocites de expoſitione in aërem, optareſne Tu, quem fama adeò celebrem reddidit, ut quis aëri exponeret artes tuas?

Minio, Ceruſſâ, Cocco adulterari cadavera mea, porrò clamat: nonne perinde eſt, quo artificio conſervem? quo ritu id ſuccedat? modò inviolata maneant; certè, dum ſua in medium proferre vult, luculenter oſtendit, ſeſe eâ in arte planè eſſe rudem; ſed erro forſan, gloriatur enim *noſtras artes ſibi eſſe cognitas,* & loquitur *de ſuo Spiritu Balſamico;* detur, ipſi eſſe cognitum, quid refert? quis invidet? non ego equidem invideo, miror magis, verùm contrarium oſtendi in Epiſtolis, pleniſque paraſangis rem ſeſe aliter habere edocebo, cùm commodum

modum erit; ignoſcat igitur Bidlous, quòd fidem non habeam hiſce jactationibus: abundè enim ſcio, pleraque, quæ in *Muſæo ejus pauperculo* inveniuntur non eſſe ab ipſo præparata, ſed aliunde accerſita. Sed *ſtudioſis ſuis tradidit Spiritum Balſamicum*, credo; nam & Ol. Terebinthinæ eſt ſuo modo Sp. Balſamicus; an hæc eſt quæſtio noſtra? an hoc probat, Sp. ab eo traditum eundem eſſe, quem nos adhibemus? id quod requireretur, ſi inde pateret, noſtras artes ipſi eſſe cognitas. Sed quis non ſatis apertè videt, quàm fallax hæc ſit ipſius propoſitio. Docuit *ſtudioſos Sp. balſamicum*, ſed qualem? qui à fædâ nigredine ſubjecta conſervare nequit, noſtra verò ars id poteſt præſtare; viden ergo differentiam? Aſt licet rectè conſerventur à me ſubjecta, *Cadaverum decoramenta ipſi diſplicent;* addere tamen ipſi placuit per ironicam locutionem, *haud injucundum tamen oculis* &c. Nihilominus accuſator in promotione publica politiſſimè, ſcenæ inſtar, Auditorium Academiæ ita ornari curavit, ut potius Muſicorum atque Hiſtrionum pegma, quo ludi ſolet Bidloi Phaëton, quàm Auditorium Academiæ, videri queat; ſed hoc forſan & alia ſolum Bidloum decent.

Verùm longè gravior eſt accuſatio, quam profert, ubi ſcribit, *me petulanter egiſſe de genitalibus muliebribus &c.* Certè quis mecum non miratur, Bidloum me petulantiæ accuſare; me forſan ſui ſimilem credit. Qui autem Bidloi & mea acta norunt, iis judicandum relinquo, uter noſtrum damnoſæ petulantiæ exhibuerit ſpecimina? quod ſi in illum telum hoc jure merito eſſe convertendum, ipſi demonſtrem; quibusnam, obſecro, diverticulis & flexionibus ſemet ipſum purgare ſuſtinebit? Sed ecce, temetipſum, petulantiſſime Bidloe, hujus criminis accuſandum, oſtendam: dic mihi quæſo? quid ſibi volunt pudenda in Fig. tuis obſcœnè adeò delineata, eoque loco, ubi ne verbulum quidem de iis partibus profers? nonne ut œſtro venereo ipſemet percitus, calcar adderes ſociis & familiaribus tuis voluptuariis? Vide in Bidloi Anatomia, Tab. 31, 33, 41, 54. &c.

Parùm verò proderit dixiſſe de Bidloo id, quod omnes dudum norunt; præſtat ut removeam à me crimen, quod viru-

lentus ille accuſator, cum quadam ſpecie veri evomere conatur. Scias igitur L, juſſu AMPLISS. CONSULUM hujus Urbis, mihi quoque in uſum obſtetricum (ut ante dictum) impoſitum eſſe, ut Anatomicis perfungerer diſſectionibus, & in obſtetriciis artibus illas inſtruerem, quibus nulli admittuntur viri, niſi Collegii Medici Inſpectores, atque Collegii Chirurgici Curatores, inter quos Inſpectores quoque Godefridi frater numeratur; In ejuſmodi demonſtrationibus alio modo agi debet, quam in Anatomia, quæ inſtituitur in gratiam ſtudioſorum: & in hoc obſtetricum conventu non eas perpetuo adhibendas eſſe circumlocutiones, quas in aliis adhibemus diſſectionibus, quis dubitat? quis ægrè feret, quòd in conventu annoſarum illarum mulierum, quò rem diſtinctè magis intelligant, ubi res exigit, Scapham ſcapham interdum dicam? In cæteris meis, quas publicè peregi, diſſectionibus nullis niſi verecundis, quantum locus & tempus juſſit, uſum me fuiſſe verbis memini, nec quicquam pronunciavi, quod carpere poſſet noſter modeſtus atque caſtus, caſtitatiſque fautor atque defenſor nunc acerrimus. Brevi forſan novam pro obſtetricibus celebrabo Anatomiam, denuò tum ſcribere poterit, me non ſatis modeſtè egiſſe, ſilendo ſcilicet, demonſtrationem fuiſſe pro obſtetricibus.

Nec tantùm *me petulanter agere*, ſed *& ineptias obtrudere* notat *Tyronibus Anatomiæ;* illum contrà ſolida, incomparabilia tractare, teſtantur ejus frequentia collegia, magnus numerus ſtudioſorum, ipſius profundam efflagitantium ſcientiam & fidelem inſtitutionem; ita enim nobis referunt ſtudioſi, eruditiores tali præceptore, tum Germani, tum alii Leydam, Muſarum ſedem, ob Godefredi negligentiam & imperitiam reliquentes; ſed haud vacat exiguis illis adeſſe exercitiis Archi-anatomico noſtro.

Gravis penè exciderat obſervatio, quam ille pag. 18. Vind. proponit. *Experientiâ* inquit, *conſtat, Arterias ab majoribus in minores ramificari, hâc verò in delineatione ramuli quidam ab minoribus, in majores abeunt.* Patet Bidloum cum ſuis adjutoribus,

toribus nec intellexiſſe, nec obſervaſſe, quid fiat, ubi notabilis contingit Anaſtomoſis Arteriarum cum Arteriis, quod oſtendere poſſum ad oculum; ſed quid hæc culpo in homine, cui jam, ut ante quoque monui, labilis redditur memoria, ſecus meminiſſet idem exſtare plurimis in locis ſuis in tabulis Anatomicis, Tab. ſc: 36. Fig. 1. in Arteriæ Magnæ ſyſtemate, ut & in vaſis per duram matrem diſperſis, ne dicam de vaſis ſanguineis per chimæricas & nunquam viſas Glandulas Corticalis Cerebri ſubſtantiæ diſſeminatis. Vide præterea Tab. 4. Fig. 4, 5 & 13. Tab. 5. Fig. 6. Tab. 7. Fig. 1. Tab. 8. Fig. 1. & 2. Tab. 9. Fig. 1, 3, 4, & 5. Tab. 10. Fig. 2. Tab. 45. Fig. 2. &c. Sed quid allego figuras in tabulis ejus exhibitas, adeamus Figuram 1am Tab. 3. Vindic. ubi idem obſervabis in Arteria Splenica non ſolùm humanâ, verùm etiam vitulinâ.

Magno boatu etiam multa nugatur *de Cerebro brevi temporis ſpatio* ſubſidente, *ejuſque circumvolutionibus*; *de defectu veſtigiorum Duræ Meningis*, & quæ nugarum alia. In illis omnibus oſtendit, ſe non ſubtilem, ſed valdè craſſum eſſe lanionem, cùm ea exhibuerim publicè, & porrò exhibere paratus ſim in ipſis ſubjectis eadem illa, quæ in figuris meis repræſentavi, licet hæc in ſubjectis offendere atque demonſtrare non valuit Bidlous, quod non miror; ſiquidem non Thraſonicæ, ipſi familiares, ſed Anatomicæ, ipſi incognitæ, ad id requiruntur artes.

Non reſpondeo ad captionem, quam inſtituit in noſtra verba, ubi ſcribo, *nulli hoc notum* &c. quis enim mecum non miretur, craſſiſſimi lanionis Bidloi intemperiem? Cui enim ignotum eſſe poteſt, illum loquendi modum non tam determinare, utrum alicubi quis hæreat, illud qui cognoſcat; impoſſibile enim reor in hominum animos penetrare, ut ex iis certi ſimus; ſed uſus invaluit, ut dicamus, ignotum eſt, ubi id nondum eſt delineatum, aut ſcriptum, vel potius typis promulgatum; in eam quoque ſententiam id expreſſi. Bidloi idcirco partes erunt recenſere eos, qui id notarunt; quod ipſi, ut & iis, qui à conſiliis ipſi fuêre, haud difficile eſſe, reor, ſi adeò notum id ſit. Vide L. B. quantillum criminis iterum ego commiſe-

ſerim in oculis inepti & inſulſi iſtius cavillatoris.

De Profeſſoribus multa promittentibus, pauca præſtantibus, in epiſtolis quædam in genere dixi, nullo adjecto nomine; noſter in conſcientia convictus, de ſe fabulam narrari intelligit; ſit hoc Bidloi! quomodo reſpondet? ait, *ſe plura cadavera ſecuiſſe*, &c. an hoc in quæſtione? quæritur, quot ſecuerit publicè in Theatro Anatomico? enumeret, ſi placet, proximâ Anatomiâ, quot publicas inſtituerit ſectiones. Me ergo non tangit, ubi ait, *plura ſe diſſecuiſſe.*

Pag. 42. ait, *me iterum ſtrinxiſſe ſicam, & decimam parare injurioſiſſimam epiſtolam.* Res levis videtur Bidloo, ſicam ſtringere? Quis autem tibi, monitor dexterrime, ſuggeſſit de epiſtolâ decima? prodeat, accuſabo eum, ſicuti te dudum accuſavi, mendacii; & æquè difficilè erit ipſi, ac olim tibi, eam removere infamiæ notam.

Prudentiſſimus ille, qui per totum vitæ decurſum ubique tam pulchra vitæ ſuæ exhibuit ſpecimina, me per Ironiam vocat *prudentem.* Adeò ſaltem prudentem me hactenus geſſiſſe mihi conſcius ſum, ut à ſcurrilibus & ſceleribus abſtinuerim manus; candidam hîc meam tibi habeas confeſſionem, huic fidem adhibere poteris tutò; viciſſim non denegabo ego tuam admittere confeſſionem, ubi *te ferreum non eſſe fateris*; nec facilè inducar, ut te ferreum credam, quod ſi talis eſſes factus, in immenſum eſſes immutatus, cùm ab omnibus ſemper accuſatus potius fueris levitatis ſecundum omnia prædicabilia; ſimili modo perſuadeor à Bidloo, ubi ſcribit, *ſe poſſe pati invidiam*, quæ enim ratio dubitandi reſtat, cùm innumeri mecum experti ſint, quòd hoſpitem illam diu in ſinu foverit, & ſecum circumduxerit ſibi adhærentem comitem.

Ultimò, ubi ſentit in Anatomicis ſe cecidiſſe cauſâ, iterum diverticulum quærit, atque *litteraturam meam carpit* Bidlous, litterator eximius qui videri vult, me accuſat *infamis Barbariei*; hoc loco repetat, & ſecundum artem canat noſter Phaëton elogium

Tonſoris Licini cacationes
Tergendis natibus dicata charta.

Quis

Quis, hæc qui legerit, & Godefridum aliunde non norit, non credat, illum longè diſtare, imò & abhorrere à Barbarie? ſententias enim loquitur; novit Afranium; familiaris ipſi Cato; repetat itaque ex Catonis diſtichis, hanc ubi legerit meam reſponſionem,

Quod meritò pateris, patienter ferre memento:
Quumque reus tibi ſis, ipſum te judice damna.

Scias mi Godefride, quòd temporibus peccata lateant, & pateant tempore.

Sed ſeriò ut agatur de rebus ſeriis, fateor L., me plus temporis impendiſſe Anatomiæ, quàm laudatæ atque caſtæ latinitati, nec me tam ſolicitum fuiſſe de latino ſermone, quàm de rebus, quas propoſui in conſcribendis Epiſtolis & Obſervationibus. Non quod laudi hæc mihi ducam, ſed ſpero omnes, qui ſciunt quam exiguum nobis detur otium, benignè hoc excuſaturos, & optaturos potius, ut res Medicis & Chirurgis utiliſſimas verbis minus politis tradam, quàm ut in totum hunc ob defectum eas ſupprimam. Scias tamen, etiam in hiſce, ſicuti in aliis Bidloum virulentiam & fallaciam adhibuiſſe, more ipſi conſueto. Quapropter ad ſingula reſpondere ſuperſedebo, ſufficere credo, ſi in uno atque altero exemplo eum falſitatis atque malitiæ convincam. Hoc verò ut pateat, confer quæſo, quæ citat ex Epiſt. 3. lin. 20. quaſi ſcripſiſſem *conſervandi cadavera, quarum &c.* cum in Epiſt. loco citato ab eo Pag. 9. lin. 20. legatur, *conſervandi cadavera, gnarum* &c. ſcilicet Bidlous ſe gnarum jactaverat, &c. Pag. 55. l. 25. malè citat obſervationem, ſcribit enim *Pag. obſerv.* 84. & eſt *obſervatio* 33. *pag.* 43, &c. *occafione* me ſcripſiſſe affirmat, *brutotum, ſacile, profeſſor* &c. quis non videt, quàm futilia hæc ſint; cum facilè pateat, vitia hæc eſſe Typographica, quod frequentiſſimè contingit, & in primo exemplo pro *f* eſſe *s* ponendum, tum erit *occaſione*, in ſecundo pro *t*, *r*, tum erit *brutorum*, in tertio pro *s*, *f*, tum erit *facile*, in quarto pro *s*, *f*, tum erit *Profeſſor*; quid videtur, L., hoccine non eſt Milium perterebrare et torno ſculpere? ut ait, pag. 29. Quod ſi hoc modo cavillari ani-

mus eſſet, quid reſponderet Bidlous, ſi dicerem in ipſius Vindiciis occurrere innumeros tales errores & multò graviores, V.Gr. Pag 3. l. 8. *me malle ab Ruyſchio audire Leno quàm ab Viro honeſto maledicus*, pro *me malle audire Lenonem, quàm à Viro honeſto maledicum:* non omninò malè Vernacula noſtra lingua dicerent aliqui, *die Kaerel is mal.* P. 12. l. 2. *poſteritati digniſſima*, pro *poſteritate.* Credo tibi adject. dignus & indignus regere Dativ. ex Nova tua Grammatica. Pag. 3. lin. 25. *Sed lubet nec licet.*, pro, *nec lubet, nec licet.* P. 14. lin. 25. *Rumpere Ilia* pro *rumpi Ilia*, rumpantur ut Ilia Codro. P. 15. lin. 13. *ſecundum me.*, verus Bidloi dignus Barbariſmus. P. 17. lin. 19. *Credo quod ſic*, egregia locutio! ſolo Bidloo digna. P. 3. lin. 10. *Ganionem* pro *Ganeonem* Pag. 10. lin. 8. *narraverim, quod ſum profeſſus*, pro *quod ſim profeſſus.* Pag. 17. lin. 8. *nondum cenſorem demitto incautum*, pro *cenſorem incautum dimitto.* Hiſce addere poſſem ſeriem ſeſquipedalem, ſufficiant pro ſpecimine hæc pauca. P. 32. lin. 21. *deeſſum* pro *deceſſum* P. 30. lin. 12. *benivole* pro *benevole.* Pag. 49. l. 6. *OEſophagnum* pro *œſophagum* Pag. 49. lin. 16. *Brochia* pro *Bronchia.* Pag. 55. l. 6. *hii* pro *hi* P. 55. l. 17. *ab pag.* 720 *ad* 336 &c. quis talem numerationem audivit. Scaterent ipſius inauguralis oratio, aliaque ſcripta pluribus mendis, niſi à prudentioribus fuiſſent caſtigata, *aen de Bennebroeker Laen.* Sed poſtremò deprecari veniam, neceſſe eſt, quam non denegabit, ut ſpero, clementiſſimus & manſuetiſſimus ab incunabilis D. Godefridus, quòd in hoc quoque ſcripto non ſatis latinè pro delicatis ipſius auribus ſcripſerim, & præterea errores Typographus commiſerit, qui poſtea enumerabuntur. Si qui alii occurrunt, pro conſueta benignitate corrigas, rogo.

SUC-

SUCCINCTA REPETITIO

eorum, quæ in hac reſponſione continentur.

In prægreſſâ defenſione contra BIDLOI ineptas animadverſiones & inſulſas detorſiones, amplè ſatis declaravi & expoſui illius in me & mea ſcripta livorem; cùm autem ſciam, Lectorum fortè dari nonnullos, quibus tam larga eriſtica lectio faſtidium parere facilè poſſit, hunc annectere placuit Elenchum, ex quo ſuccinctè & uno quaſi intuitu controverſiæ noſtræ ſeriem perluſtrare poteſt Benevolus Lector.

Pag. 4, 5 & *ſeqq.* Agitur de *Glandulis cutaneis*, quas BIDLOUS *pyramidales* delineat & idem de illis Malpighium ſtatuiſſe affirmat. Ego autem clarè demonſtro

1. BIDLOUM integram quæſtionem doloſè immutare, aſtutè vel negligenter declinando ſcilicet à *Glandulis*, de quibus tantùm quæſtio fuit, *ad Papillas* & malitioſè confundendo ſuis in vindiciis duo hæc corpora, acſi unum idemque eſſent; cùm tamen vel pueris notum ſit, *Glandulas & Papillas dictas* duo diſtincta eſſe organa.

2. Me in publica Anatomia, neque de *Papillis pyramidalibus* egiſſe, neque in Epiſtolis *de illis Glandulis* ſermonem feciſſe: præterea oſtendi Malpighium nunquam *illas Glandulas* dixiſſe *pyramidales.*

Pag. 7. Agitur *de membrana Cerebri media, Arachnoidea dicta;* atque oſtenditur BIDLOUM callidè immutaſſe quæſtionem; illam enim refert, acſi à me increpatus fuiſſet, quòd aliquam tantùm *portionem* illius membranæ exhibuiſſet, clarè autem contrarium comprobatur; non enim eum inſimulavi, quòd *exiguam* tantùm *portionem*, ſed quòd *tam magnam* hujus membranæ *portionem*, & quidem *cum conſpicuis ſuis vaſis ſanguiferis*, delinearit, quod fieri poſſe negavi,

gavi, quia tenuis nimis, arctèque nimis cohæreat cum Meninge tenui, quàm ut *ingens adeò portio* ſeparari poſſit; cujus tenuitatem & cohæſionem præſente etiam Bidloo Profeſſore publicè oſtendi.

Reſpondi deinde ad objectionem, quam appoſuit, ſibi nimirum æquè licitum eſſe portionem Membranæ Arachnoideæ, ac mihi licet portionem Membranæ Pleuræ, delineare. Sed notavi differentiam; cùm nemo, niſi in arte Anatomicâ Barbarus, ignoret, Pleuram eſſe Membranam denſam & facilè ſeparabilem; Arachnoideam contrà tenuiſſimam, & piæ matri adhærentem, & per conſequens non ita ſeparabilem, ut tantam nimirum portionem exhibere quis valeat eâ facie, quâ Bidlous eam delineavit.

Non multum reſpondere hoc loco libuit ad eâ, quæ fabulatur *de Membranâ Amnio* &c. cùm Bidloi acutus falliendi animus eò ſolummodo intentus videatur, ut impunè agitatione novarum quæſtionum ex anguſtiis elabatur.

Pag. 8. Actum poſtea *de diſtributionè Arteriæ magnæ*. Conquerebatur Bidlous, quòd dixiſſem, malè eum delineaſſe Arteriam Aortam: diſſolvere hanc accuſationem ſtuduit hac ratione, dicens

1. Amſtelædami illam ab alio quodam tali diviſione &c. quali à Bidloo delineata exſtat, fuiſſe demonſtratam; quam declarationem falſiſſimam & fictam eſſe, oſtendi hiſce;

Quod alii, mecum præſentes ea in Anatomia, de qua loquitur, Amſtelædami habita, id demonſtratum non viderint; nec ego id viderim; licet Bidlous abſens id demonſtratum fuiſſe teſtetur. Cui potius fidem habendam credis, Candide Lector? teſtibuſne oculatis pluribus, an aurito uni & abſenti? Sed detur hoc ipſi; eâ tamen lege, ut Bidlous hujus erroris accuſatus, ipſemet *talem Aortæ diviſionem, ita progredientem, & talem ſitum habentem*, qualem ſuis in figuris repræſentavit, quoque oſtendat publica in Anatomia.

Reſpondi quoque ad effugium, ubi ſagax iſte homo notat inconſtantem & inæqualem diſtributionem *de Mammariis* &c.

tan-

tanquam naturæ luſum, Bidloum autem ea, quæ de Aorta habet, pro naturali ſtatu poſuiſſe: addidi præterea in minoribus vaſis luſum occurrere frequentiorem, in radicibus, & præcipuè Aortæ, rariſſimum.

Nec ipſi præſidio eſſe poſſe, quòd excuſationem hanc adducat, ſcilicet quòd *Veſalius & alii* illud ſecum teſtentur. Etenim licet concedatur, Veſalium & cæteros idem illud habere, tamen, quo modo ille ſeſe ex hoc labyrintho extricet, non video, ſiquidem adjecerim, meâ ſententiâ etiam errare eum, qui cum Veſalio, qui cum cæteris errat. Negavi tamen Auctores jam dictos tam craſſè & putidè erraſſe, quàm Bidlous erravit; & dixi, eo etiam conceſſo, tantummodo ſequi, quod Bidlous ex malis pejores confecerit figuras; quandoquidem in aperto eſt, illum multa ab aliorum potius figuris quàm è ſubjecto humano deſumpſiſſe & delineaſſe.

P. 10. & *ſeq.* Agitur *de Liene humano ejuſque conſtitutione:* Bidlous illum celluloſum, fibriſque transverſalibus inſtructum delineavit, deſumens figuram e Liene vitulino, & ejus portionem, ac ſi integer humanus eſſet Lien, orbi literato obtrudit. Adducit porro nonnulla ex Malpighio, quæ ſolvuntur: Præterea carpit Vitilitigator, quod ego olim quoque ſcripſerim Lienem Glanduloſum &c.

Reſpondeo, me olim quoque aliorum veſtigia ſecutum, corpora nonnulla perperam pro Glandulis habuiſſe, quæ poſtmodum examine pro novâ meâ methodo inſtituto, deprehendi, non eſſe dicenda Glandulas, fibras transverſales, & cellulas.

Pag. 13 & *ſeqq.* Loquimur *de Veſiculæ Felleæ radicibus;* & oſtendimus illum hanc quæſtionem ſuum in emolumentum confuſè propoſuiſſe, ut occæcet Lectorem.

Quo hæc conſpicuè pateant, deſideravi unicum illud, nempe ut Bidlous in publica Anatomica demonſtratione in ſubjecto humano] exhibeat ea corpora, quæ delineavit, tanquam radices è fundo Felleæ Veſiculæ emergentes, eſſe veras Veſiculæ Felleæ radices, non verò fibras, vaſa ſanguifera, vel alterius alicujus naturæ;

Oſtendat præterea ea vaſa revera effundere contentam Bilem in

Veſiculæ cavitatem. Ego demonſtrare ſuſcepi, ea non eſſe bilaria vaſa, ſed longè alterius naturæ, quod jam dudum quoque oſtendi.

Pag. 14. *De Vaſis Pericardii à* Bidloo *delineatis* egi;

Urget ille, ſe vaſa hæc delineaſſe,

Cui reſpondeo, haud illud in quæſtione eſſe: & hanc propriè eſſe controverſiam patet ex meis verbis, ſcilicet utrum rectè, & uti in ſtatu naturali ſeſe offerunt, illa delineaverit, quod negavimus; & nunc etiam nego.

Notatur præterea, quàm callidè Bidlous à propoſita quæſtione recedens, novas perpetuò moliatur & excitet controverſias, de quibus inter nos quæſtio non fuit.

Pag. 15. Producitur quæſtio *de foraminibus in Corpore reticulari Malpighii*; & oſtenditur extra quæſtionem id eſſe; Nihilominus tamen Bidloum craſſè errare, ubi putat hæc delineari non poſſe, quod facilè figura earum immutetur, *à compreſſione, contorſione*, aliisve cauſis: monetur inſuper, ſi Bidloi argumentum procederet, nec Os, nec Nares, imò nec ipſa Vaſa ſanguifera delineari poſſe, quia eodem plane modo immutantur.

Eadem Pag. Demonſtratur ejus fallacia, quod immutarit *figuram in ſua Anatomia exhibitam*, quâ repræſentantur Papillæ &c. & oſtenditur præterea hanc quoque figuram in Vindiciis eſſe fallacem, doloque confictam.

Pag. 16. Exponitur, extra controverſias noſtras eſſe, quæ *de Cuticula exſiccata* garrit, & tamen cenſetur, quod innuat *Mercurium fluere per Papillarum Pyramidalium foramina*, cujus rei probatio deſideratur.

Pag. 17 & 18. Fidelis habetur narratio earum rerum, quæ contigêre hîc Amſtelædami in publica demonſtratione Anatomica, præſente Bidloo.

Pag. 19. Agitur *de Lymphæductibus ante 30 annos à me delineatis*: ubi inſulſâ intemperie carpit, quod majora illa vaſa in Hepate equino delineaverim, quàm pro proportione delineari debuerint.

Cui reſpondeo, me expreſſis verbis eodem in Libello Lectores præmonuiſſe; Hepar illud eſſe equinum, minorique forma, quàm naturalis aliàs Hepatis illius moles eſt, in figura il-

lud

lud delineari; & id varias ob cauſas, quòd ſcilicet reſpexerim exigui illius libelli formam, quæ non videbatur admittere juſtam naturalis Hepatis equini delineationem; attamen Lymphæ ductus cum Valvulis me exhibuiſſe ſuo in ſtatu naturali, quia id libelli forma non prohibebat.

Deinde ſcopum meum non fuiſſe, delineationem Hepatis proponere, ſed Hepatis Lymphæductus tantùm; addidi, me eos adhuc eodem in ſtatu conſervaſſe, & unicuique videndi cupido illos oſtendere poſſe.

Notatur præterea ingens hallucinatio Bidloi, in nova figura Vindiciarum commiſſa.

Pag. 20. Reſpondetur eodem modo ad ea, quæ garrit *de proportione Venæ Cavæ à nobis delineatæ;* ſimul etiam proponitur *vitioſa Hepatis delineatio* quæ habetur in magni Bidloi magna Anatomia.

Pag. 21. Reſpondetur ad ſugillationem delineationis meæ *Aſperæ Arteriæ;* quòd ſcilicet *in poſtica quoque parte annulis eam delineaverim:* nempe

1. Negando, quòd plenè ſic repræſentetur.

2. Demonſtro, ſculptorem eam aliquantulum latiorem & non ſatis umbratilem expreſſiſſe.

3. Eam è vitulo juniori deſumptam fuiſſe, dico; in quo ſubjecto integram ferè Aſperam Arteriam ambire videntur annuli, ejuſque apparentiæ cauſam contractionem fuiſſe, declaro, eamque ita delineare mihi licuiſſe, cùm non ex humano corpore deſumptam illam Aſperam Arteriam fuiſſe addiderim; Bidloum verò, quæ brutorum ſunt, pro humanis hinc & inde in figuris contra datam fidem delineaſſe, notavi.

Pag. 22. Reſpondeo ad objurgationem, quam mihi objecit, *de omiſſione Cartilaginum Bronchiorum & prava Aſperæ Arteriæ delineatione:* explicans nimirum, ſcopum meum non fuiſſe Aſperæ Arteriæ cæterarumque partium eo in libello accuratam ſiſtere Anatomiam; & inſuper in ſubjecto propoſito Cartilagines bronchiorum in ſtatu naturali non apparuiſſe oculis nudis & in tali ſubjecto memorato.

Eadem Pag. Reſpondeo ad ea, quæ dirâ vociferatur voce,

quòd nimis temere dixerim *ſummum ramum Arteriæ Aſperæ ſolis in Vaccis & Vitulis reperiri*; cùm ille contrà, in Ovibus eum quoque reperiri affirmet. Videlicet

In Ovibus lobum non planè convenire cum aliis; quòd, me proximâ Anatomiâ oſtenſurum, promitto.

Pag. 23. Reſpondeo ad correctionem, quam objurgatorio ſono in me effundit, quod dixerim *exortum Arteriæ Bronchialis eſſe curvo-obliquum*, quem RECTUS ille ſemper rectilineum exiſtimat; dico nempe me ſæpius obſervaſſe à me notatum curſum; me proinde tamen non affirmare, eum ſemper æquali modo progredientem inveniri; etenim in his minoribus vaſis certè frequentiorem ſæpius eſſe naturæ luſum, quàm in Arteria Magna, facilè concedi poſſe, neminem eſſe negaturum.

Pag. 24. Reſpondetur ad reprehenſionem, quam exagitat, quod dixerim in publica demonſtratione, *eandem eſſe ſanguinis conſtitutionem in Bronchiali & Pulmonali Arteria.*

Scilicet falſum id eſſe, quod abſolutè id dixerim; & quod id à muſſitatoribus ipſi tunc abſenti mutilatum & detorſum fuerit relatum; præterea me ea verba, quæ tunc protuli, non eſſe repetiturum, donec ille reſponderit ad errores, quorum aperte convictus eſt; me enim videre, eum perpetuò novis ſuis fictionibus id agere, ut ex anguſtiis, in quibus hæret, facilius elabi poſſit.

Cenſoria ſua virga dignum judicat, quòd etiam ego *de Aneuriſmate* & aliis ſcripſerim; quia jam multi auctores ante me ſimilia notarunt. Quam cenſuram ſequenti reſponſione removeo Pag. ſcil. 25. Verum ſi ſcribit Bidlous, ſequitur exinde

1. Aliorum obſervatis confirmari noſtra.

2. Demonſtro, licet alii eadem tractaverint, illos tamen non eodem modo id feciſſe; me enim aliis uſum fuiſſe admonitionibus, remediis, & inſtrumentis; neminemque ante me *Aneuriſma curaſſe per annulum.*

3. Ob oculos pono, quomodo BIDLOUS maligno animo alios, qui obſervata, ab aliis communicata, collegerunt, laudibus evehat, me autem deprimat, & culpatione dignum cenſeat, licet ego propria mea obſervata eaque figuris & monitis magis ditata, exhibuerim.

Pag.

Pag. 27. Notare placuit, eum præcipitanter noſtras pervolviſſe obſervationes, nec ad præcipua attendiſſe:

Præterea, BIDLOUM paucis tantum in locis citare obſervationes ex auctoribus, pleriſque autem locis ejus apparere penuriam.

Pag. 28, & 29. Ubi agitur *de ſterilitate* & *vaſis Cordis*, notatur illum, pro more BIDLOIANO conſueto, callidè & doloſè noſtra detorſiſſe verba, quod quacumque in pagina notari deberet.

Notatur porro ipſum integros auctorum indices perquiſiviſſe, vel potius evolvi curaſſe, non verò ipſas perlegiſſe obſervationes.

Pag. 30. Redditur ratio, *quare vaſa ſanguifera non addiderim*, ubi noto obſervat. *de Inteſtinis*, *utero*, &c. malè affectis. nimirum me ſolummodo tradere voluiſſe in illis partibus p. n. in propoſitis ſubjectis occurrentia.

Pag. 31. & ſeq. Removentur calumniæ, quas BIDLOUS largis modis in me effundit; & reſpondetur ſimul ad ea, quæ compilavit contra noſtra præparata.

Oſtenditur ſimul BIDLOI effrenis petulantia.

Pag. 34. Ad ea, quæ *de Arteriis* notat, *quod ſc. ſemper à majoribus in minores ramificentur*, reſpondeo, contrarium apparere ex figuris BIDLOIANIS, atque eum hiſce in Vindiciis non cogitaſſe, quid contingat, ubi notabilis occurrit Arteriarum cum Arteriis Anaſtomoſis.

Judicet jam L. num Bidlous ſteterit promiſſis.

Promiſerat enim, ſe vindicaturum, de quibus à me fuit increpatus; & præterea promiſerat, ſe notaturum errores, in Anatomicis à me commiſſos; interim patuit, Candide L., quam perpetuò ſtuduerit BIDLOUS recedere à controverſiis Anatomicis, quæ cum fructu agitari potuiſſent inter Anatomicos: Excuſabis itaque facile, quòd impoſterum præſcindam omnem occaſionem noſtro convicto cavillatori, horas Anatomicæ inquiſitioni deſtinatas, nobis præripiendi: non tamen detrectabo plenè magis reſpondere, ſimulac in anat. publ. in ſubjecto humano oſtenderit:

1. Glandulas cutaneas pyramidales eſſe, uti eas pronuntiavit, & delineavit.

2. Quæ de Membrana Cerebri media s. Arachnoidea, ejuſque vaſis ſanguiferis in Figuris ſuis repræſentari curavit.

3 Aortæ diſtributionem, & diviſionem, Figuris ſuis convenientem.

4. In Liene humano, cellulas, fibras tranſverſales, Glandulas, aut medium illud, de quo ſomniat, inter Venam & Arteriam.

5. Radices Veſiculæ Felleæ è fundo emergentes, ſicuti eas delineavit; ſcil. ea organa, quæ pro radicibus delineavit, revera eſſe radices Veſiculæ Felleæ, è fundo emergentes, & contentam bilem in Veſiculæ cavitatem effundentes.

6. Vaſa ſanguinea talem obtinere reptatum ſub Papillis pyramidalibus, Glandulisque cutaneis, qualem iis affinxit; Glandulasque inter Papillas ſibi invicem ita conſitas, uti eas delineari curavit, una & capillamenta vaſculorum aquoſorum Glandulis interpoſita.

7. Mercurium fluere per ipſa Papillarum pyramidalium foramina.

8. Arterias per Cerebrum diſperſas, ſemotis membranis, Cerebri ſubſtantiâ, cæteraque cum figuris ſuis convenientia, &c.

Magis magisque confirmor in propoſita mea ſententia, nihil impoſterum reponere Bidloo, priusquam hæc præſtiterit & ea, quæ jure ab eo præterea exegi; eo quod magis magisque video, id agitari, ut à negotiis ad cavillationes & ſcurrilia me abripiat.

Etenim poſtquam eousque progeſſus eſſem, hac in reſponſione, ut de imponendo fine cogitare inciperem; ex latebris denuò me adoritur quidam ſcurra, alterumque quendam in me conjicit libellum, in eo quid ille moliatur, video. B. L. iniquo ne feras animo, rogo, quod illius auctorem in numerum ſcurrarum collocandum cenſeam: illorum enim proprium eſt, nullâ rei habitâ ratione, in jocum & riſum convertere res, per ſe ſerias atque utiles. Eodem modo noſter prodit, atque ſtudet, non ut aperto Marte rem defendat; ſcit enim, id præſtare ſe ſufficientem non eſſe, ſed ut præſtigiatorum more oculis Lectorum caliginem offundat, riſu propter quisquilias ejus in medium effuſas, excitato; quo minus adverterent, quàm turpiter cauſa cadat Godefridus: Ordine ſuccinctè tamen rem proponam.

Haud ignorat Lector Candidus, me olim interjecta annorum ſerie obſervationes Anatomico-Chirurgicas meas conſcripſiſſe & poſt-

poſtmodum edidiſſe; Variæ quoque à diverſis tempore & loco vario ad me fuêre conſcriptæ Epiſtolæ de rebus Anatomicis, quibus ego reſponſionem ſubjeci, illasque poſtea typis mandavi, parum attentus, (quippe de ſtyli elegantia minus ſolicitus, quàm de rei eſſentia,) an una eademque vox occurreret ſæpius, & à ſcriptoribus ſubinde plus ſemel adhiberentur vocabula, *mirum, mirabile, miratu dignum &c.* Ex. Gr. Obſervatione prima, exſtat *mirabilis calculorum ſectio in Octogenaria.* Obſervat. 25. *mirari ſubit, os uteri internum in partu prolabi;* & paulo poſt, *mirum dictu, quanta monſtroſitate ſeſe obtulerit eo tempore dictum os uteri.* Obſerv. 28. *dolores ægrotus tam viriliter pertulit* (ſc. in amputatione Penis cancroſi) *ut omnibus admirationi fuerit.* Obſerv. 95. *Poſt dyſuriam ſcirrhoſa Inteſtini recti incraſſatio, & mira coarctatio*, & ſimilia.

Hoc ægrè fert altoque ſupercilio deſpicit mirus & mirandus noſter ſcurra; quinimò vitio id mihi vertit. Sed quid quæſo hac in re mali? an hæc depuratas ejus aures lædunt? verùm ut morem ipſi geram, curabo impoſterum, ne unum idemque vocabulum ſæpius occurrat ſecunda in editione.

Cæterum non plenè intelligo, quid ſibi velit illud *de Mennoniſta* vel *non Mennoniſta* & *Petro.* Id forſan ipſi bilem movet, quod in Obſervat. meis nomen Petri occurrat; impoſterum, ut omnem cavillandi anſam ipſi præſcindam, de LAMBERTO loquar; vel NICOLAO, & ſi Mennoniſta non ſit PETRUS, ſit igitur LAMBERTUS, ſit NICOLAUS; quod ſi autem poſteriori Mennoniſtæ titulus non ſufficiat, ſit porro ingratus. Hæc ſi non ſufficiant, plura & magis celebranda addiſcat ab iis, quorum ſapientiæ admirator exiſtit. Quod ſi autem plura adhuc admiranda deſiderat, curet ut edatur hiſtoria vitæ mirandi Godefridi, in qua mirabilia innumera occurrent; utpote miranda & in admirationem uſque cognita ejus modeſtia, mirabilis vitæ ratio, admiranda literarum & eloquentiæ ſcientia, mirabilis ejus Anatomiæ & Phyſices cognitio; imò miranda & conſummata in arte Medica ejus imperitia.

E R-

Errata B. L. ſic corrigat.

Pag. 3. lin. 22. poſt promittit, adde, conaturum ſe. p. 16. lin. 17. continuò l. continuè. p. 1 & 8 lin. 33. Amſtælodami l. Amſtelodami. p. 11. l. 14. ejus l. ſua. lin. 30. videbuntur l. videbantur. p. 12. l. 29. emandare l. emendare. lin. 34. Anatomici l. Anatomicos. pag. 13. l. 20. memoriæ l. memoria. p. 14. l. 6. verà l. verò. l. 30. eſe l. eſſe. l. 33. dicat l. dicit. p. 15. l. 30. hæc l. hoc. p. 17. lin. 33. poſſunt l. potuerunt. p. 18. l. 6. belgica l. belgicè. pag. 21. l. 16. quam converſam l. quem converſum. l. 19. cartilageneis l. cartilagineis. p. 24. l. 13. barbirus l. barbarus. p. 26. l. 13. woeſta l. vaſta. l. 33. degeneratæ l. mutatæ. p. 27. l. 6. cunabilis l. cunabulus. p. 28. l. 28. applauſo l. applauſu. p. 29. l. 3. ita l. iſta lin. 17. delineare l. delineari. p. 30. lin. 33. lege ſollicite ad examen &c. p. 31. l. 10 lictoris l. lectoris. lin. 35. pleniſque l. pluribus. p. 34. l. 29. Godefredi l. Godefridi, reliquentes l relinquentes. p. 37. l. 34. delend. non. pag. 38. lin. 11. Bidloi l. Bidloo l. 34. cunabilis l. cunabulis. p. 47. lin. ult. imperitia l. peritia.

Plura proculdubio errata Typographica vel latinitatis per feſtinationem irrepſêre, quæ L. non malevolus facilè corriget; auctor tamen ſim Bidloo, ut diſtinctum magis examen inſtituat, antequam ſeriem errorum conſcribat, ne iterum talia, quæ facilè ex auctoribus probari poſſunt, pro erratis recenſeat, quod vitium admiſit in præcedentibus ubi Ex. Gr.

Pag. 10. l. 19. quod quartam propoſitionem attinet. lege Valer. Maxim. l. 1. c. 1. de religione exemplo 14. *Sed in his quæ cuſtodiam religionis attinent* &c. Viſuntur. pro Videntur. Terent. Eunuch. act. III. ſcên. 4. v. 7. *Viſam, ſi domi ſit.* Epiſt 4. pag. 8. lin. 15. *Glandulis obſitæ, omnes membranæ,* præceſſit, *dicuntur.* Sed cedamus, utrumque dici, probabo, ut in Corn. Nep. in vita Pauſ. cap. ult. *dicitur eo tempore matrem Pauſaniæ vixiſſe.* Epiſt. 3. pag. 4. lin. 12. ſciebat *ſciebam*, corrigit, non vidit vocabulum *animum* præceſſiſſe, ad quam vocem reſpicit verbum *ſciebat* lin. 15. & pag. 9. lin. 9. admirari in me illam. non id ut noſter paſſivè concipio, ſed tanquam deponens.

Honore conſecuto. ſi legiſſet Varronem, qui habet *verbum conſequor paſſivè.* Ex. Gr. *conſecuta anſa.* Vide Voſſium de arte Grammat. l. 5. cap. 6. toto & infinita alia.